

Beleidsnota kunst en cultuur "Leren en meedoen!"

2010 t/m 2012

gemeente
TEYLINGEN

**"Met als verlengstuk passieve cultuurparticipatie,
cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp"**

Versie: 20 oktober 2009

Vastgesteld op: 17 december 2009

Opsteller: Dieke van Venrooij

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Gemaakte strategische keuze	7
1.3	Afbakening en droom cultuureducatie, actieve cultuurparticipatie, doelgroepen en ambitieniveau	7
1.4	Doelstelling van deze beleidsnota	8
1.5	Centrale vraag	9
1.6	Totstandkoming van deze beleidsnota	9
1.7	Opbouw nota	9
1.8	Samenvatting hoofdstuk 1	10
2	Rol gemeente Teylingen	11
2.1	Inleiding	11
2.1.1	Financieren en faciliteren	11
2.1.2	Stimuleren en initiëren	12
2.1.3	Informereren	12
2.1.4	Monitoren	12
2.2	Samenvatting hoofdstuk 2	13
3	Cultuureducatie in het basisonderwijs	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Beleidsthema's	14
3.2.1	Samenwerking in het basisonderwijs over cultuureducatie	14
3.2.2	Verankering cultuureducatie basisonderwijs	15
3.2.3	Financieren en faciliteren van het aanbod cultuureducatie basisonderwijs	15
3.3	Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013	16
3.4	Samenvatting hoofdstuk 3 en financiële consequenties cultuureducatie basisonderwijs	17
4	Cultuureducatie in het Voortgezet onderwijs	18
4.1	Inleiding	18
4.2	Beleidsthema's	18
4.2.1	Samenwerking cultuureducatie in het voortgezet onderwijs	18
4.2.2	Verankering cultuureducatie in het voortgezet onderwijs	19
4.2.3	Financieren en faciliteren aanbod cultuureducatie in het voortgezet onderwijs	20
4.3	Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013	21
4.4	Samenvatting hoofdstuk 4 en financiële consequenties cultuureducatie in het voortgezet onderwijs	22
5	Actieve cultuurparticipatie	23
5.1	Inleiding	23
5.2	Beleidsthema's:	23
5.2.1	Samenwerking actieve cultuurparticipatie	23
5.2.2	Verankering en voortbestaan van de culturele verenigingen	25
5.2.3	Financieren en faciliteren van het aanbod voor actieve cultuurparticipatie	26
5.2.4	Doelgroepen voor actieve cultuurparticipatie	29
5.3	Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013	30
5.4	Samenvatting hoofdstuk 5 en financiële consequenties actieve cultuurparticipatie	31
6	Passieve cultuurparticipatie, Cultureel erfgoed en Warmond kunst en cultuurdorp	35
6.1	Inleiding	35
6.2	Beleidsthema's	35
6.2.1	Passieve cultuurparticipatie versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie	35
6.2.2	Cultureel erfgoed versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie	37
6.2.3	Warmond kunst en cultuurdorp versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie	37
6.3	Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013	38
6.4	Samenvatting hoofdstuk 6 en financiële consequenties passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp	39
7	Financiën en beslispunten	40
7.1	Inleiding	40
7.2	Beschikbare middelen	40
7.3	Benodigde financiële middelen	40
7.4	Beslispunten	41

Algehele samenvatting CONCEPT Beleidsnota kunst en cultuur "Leren en Meedoen!"

De gemeenteraad heeft uitgesproken dat cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie een belangrijke basis vormen voor de kunst en cultuur in Teylingen. Bij de nadere uitwerking van de kunst en cultuurnota worden de overige drie strategieën als een natuurlijk vervolg of verlengstuk op deze basis betrokken.

Bij de vaststelling van de keuzenota zijn ook keuzes gemaakt voor doelgroepen. Met name is aandacht voor jongeren- en voor ouderenparticipatie. De gemeenteraad heeft bij de vaststellingen van de keuzenota Teylingen, dromen van kunst en cultuur gekozen voor een laag tot en met middelbaar ambitieniveau. Bij deze keuze is uitgegaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst en cultuurbeleid. De huidige economische ontwikkelingen hebben mogelijk effect op deze beschikbare middelen van geld en personeel. Dit kan de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid op een lager niveau brengen.

Met het kunst- en cultuurbeleid wil de gemeente het maatschappelijke effect bereiken dat er meer actieve inwoners zijn.

Deze beleidsnota is adviserend en heeft tot doel de gemeenteraad te doen besluiten over een aantal beleidskaders op basis waarvan de gemeente in de praktijk besluiten kan nemen. De gemeenteraad beslist met deze nota tevens over een aantal voorgestelde maatregelen.

De nota geldt voor de periode 2010 tot en met 2012. Hiermee loopt het gemeentelijk beleid parallel aan het provinciaal beleid.

Met deze nota wil de gemeente tot een antwoord komen op de volgende vraagstelling:

Op welke wijze kan de gemeente Teylingen cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie stimuleren en op welke wijze kan passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp hierop als een natuurlijk vervolg of verlengstuk worden betrokken?

De beleidsnota is tot stand gekomen op basis van gesprekken met leerkrachten uit het basisonderwijs en uit het voortgezet onderwijs. Een vragenlijst en een gesprek met een aantal culturele instellingen in Teylingen voor actieve cultuurparticipatie hebben mede tot input gediend voor deze beleidsnota. De beleidsnota is ter inzage gelegd.

Kader rol gemeente

De rol van de gemeente is op het gebied van kunst- en cultuur aanvullend aan het particuliere initiatief.

De gemeente maakt gebruik van de beleidsinstrumenten financieren, faciliteren, stimuleren, initiëren, informeren en monitoren. De inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst is geen overheidszaak.

Kader Cultuureducatie op de Teylingse scholen

- Samenwerking cultuureducatie op basisscholen en op de scholen in het voortgezet onderwijs

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen de scholen voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs onderling, met de gemeente, met de culturele instellingen en met de regionale cultureel netwerker.

- verankering cultuureducatie op de scholen

De gemeente stimuleert beleidsvorming voor cultuureducatie op de Teylingse basisscholen en scholen voor het voortgezet onderwijs. De gemeente wil meedenken en stimuleren, maar vindt dat de school de uiteindelijke kaders en keuzes moet bepalen.

- financieren en faciliteren aanbod cultuureducatie

De gemeente financiert en stimuleert activiteiten op het gebied van cultuureducatie, die passen binnen het beleid van de gemeente Teylingen. Een voorwaarde is dat de scholen deze activiteiten niet zelf kunnen financieren en dat hiervoor voldoende gemeentelijke financiële middelen beschikbaar zijn.

Daarbij maakt de gemeente zoveel mogelijk gebruik van deelname aan de projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt.

De gemeente verzorgt geen extra faciliteiten voor cultuureducatie, maar wijst betrokken partijen op de mogelijkheden van reeds bestaande faciliteiten

Kader actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst

- Samenwerking ten aanzien van actieve cultuurparticipatie

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen voor actieve cultuurparticipatie met als doel onderlinge afstemming van aanbod, onderlinge versterking, gezamenlijke aanpak en mogelijkheden voor overleg met de gemeente.

De gemeente stimuleert informatieverstrekking aan culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals en stimuleert overleg met organisatoren van deze evenementen. Hiermee beoogt zij dat culturele instellingen en verenigingen een bijdrage kunnen leveren of een podium kunnen vinden.

De gemeente stimuleert gezamenlijke publiciteit over het aanbod van de culturele instellingen en over exposities, evenementen, festivals, cursussen en workshops op een centraal digitaal punt.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen en scholen in het kader van de brede school ontwikkeling.

Teylingen krijgt landelijk, provinciaal en regionaal gezien meer stem door samenwerking met de regionale gemeenten in Holland Rijnland verband en benut de voordelen van deelname aan regionale culturele projecten voor zover deze in het beleid van de gemeente Teylingen passen.

- Verankering en voortbestaan van de culturele verenigingen

De gemeente vindt dat de culturele instellingen in eerste instantie zelf alles in het werk moeten stellen om hun financiële situatie gezonder te maken alvorens subsidie aan te vragen bij de gemeente. Een toereikend donateursbestand kan hierbij helpen.

De gemeente stimuleert dat culturele instellingen donateurs en sponsors werven.

De gemeente juicht het toe wanneer culturele instellingen een eigen barbekeer exploiteren. Echter, wanneer de exploitatie in gemeentelijke accommodaties bij de gemeente ligt of bij een andere daartoe aangewezen partij, dan is eigen barbekeer niet mogelijk.

De gemeente wil stimuleren dat er voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn voor het voortbestaan van culturele verenigingen

- Financieren en faciliteren van het aanbod voor actieve cultuurparticipatie

De gemeente hanteert de volgende beoordelingscriteria en hun onderlinge volgorde van belangrijkheid voor de toe- of afwijzing van structurele en incidentele subsidie en voor de bepaling van de hoogte van subsidiebedragen.

De activiteiten dragen bij aan en/of zorgen voor:

1. cultuureducatie
2. actieve cultuurparticipatie
3. deelname door jongeren
4. deelname door ouderen
5. meer culturele diversiteit

Tenslotte, hebben de activiteiten verbinding met:

6. passieve cultuurparticipatie
7. het cultureel erfgoed
8. Warmond kunst en cultuurdorp

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de volgende Teylingse culturele instellingen, verenigingen en scholen in eerste instantie in aanmerking kunnen komen voor subsidie:

Projectsubsidie

- Scholen, voor projecten (cultuurparticipatie) voortkomende uit het netwerk cultuureducatie en het uit het ambtenarenoverleg Holland Rijnland. Een voorwaarde is dat de scholen zelf geen financiële middelen hebben om mee te financieren. Cultuurprojecten op scholen passen binnen het beleid van de gemeente met betrekking tot cultuureducatie.
- Overige projecten cultuurparticipatie voortkomende uit het regio overleg Holland Rijnland. Deze projecten zijn gericht op actieve cultuurparticipatie.

Meerjarige subsidie

- Instrumentele verenigingen, die bijdragen aan muzikale vorming met name voor jeugdleden. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking met speciale aandacht voor jeugd.
- Verenigingen en instellingen, die bijdragen aan beeldende vorming. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking.
- Verenigingen en instellingen op het gebied van jeugdmuziektheater en jeugdkoren. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie, met name op jeugd.
- Toneelverenigingen en verenigingen op het gebied van dansante vorming en zang. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking.
- Theaterprogrammering. Deze instellingen passen in eerste instantie niet binnen de doelstelling van het kunst- en cultuurbeleid, maar passen wel onder andere gemeentelijke doelen.

Waarderingssubsidie

- Oudheidkundige instellingen. Deze instellingen dragen bij aan cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie op het gebied van cultureel erfgoed en volkscultuur.

Incidentele subsidie

- Overige kunst- en cultuurprojecten anders dan bij projectsubsidie genoemd, met name gericht op jongeren of ouderen
- Ondersteuning bij het stimuleren van jeugdbands.

De gemeente zal duidelijkheid geven op basis van welke criteria subsidies al dan niet worden toegekend. Ook wordt de hoogte van het subsidiebedrag toegelicht en het budget waaruit de subsidie wordt bekostigd (kunst- en cultuur, leefbaarheid, recreatie en toerisme). Bij een negatief besluit overlegt de gemeente met de culturele instelling over de reden van afwijzing.

De gemeente streeft naar uniformiteit van de huurprijzen van gemeentelijke voorzieningen en naar een transparant huurbeleid.

De gemeente vindt het een belangrijke verantwoordelijkheid van de culturele instellingen en verenigingen om zorg te dragen voor voldoende geschikte en betaalbare locaties voor hun activiteiten. Echter, wanneer deze hierin niet in staat zijn, springt de gemeente bij. De aard van de ondersteuning is financierend, faciliterend of stimulerend, afhankelijk van de situatie en passend binnen het beleid van de gemeente.

Doelgroepen actieve cultuurparticipatie

De gemeente stimuleert de maatschappelijke stage voor jongeren bij culturele instellingen.

De gemeente stimuleert muziekontwikkeling bij jongeren.

De gemeente stimuleert het betrekken van ouderen bij het verenigingsleven als lid of als vrijwilliger.

Ook stimuleert de gemeente ouderen deel te nemen aan culturele activiteiten.

Kaders passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp

Passieve cultuurparticipatie

De gemeente stimuleert samenwerking tussen professionals en professionele instellingen, scholen en instellingen en verenigingen op het gebied van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

De gemeente heeft beleid over de kunstwerken die in haar bezit zijn. Het gaat daarbij zowel om kunst in de binnen- als om kunst in de buitenruimte.

De gemeente wil verder gaan met het op afstand zetten van de theaterprogrammering van theater Het Trefpunt. Dit ziet zij los van de exploitatie van Het Trefpunt.

De gemeente wil stimuleren dat er een verdergaande samenwerking is tussen de theaters in Sassenheim en in Warmond.

Cultureel erfgoed

De gemeente wil stimuleren dat het cultureel erfgoed in Teylingen zoveel mogelijk wordt betrokken bij cultuureducatie en bij actieve cultuurparticipatie.

Warmond kunst en cultuurdorp

De gemeente simuleert dat Warmond gebruikt wordt als podium bij culturele activiteiten.

Beschikbare en benodigde financiële middelen

Voor de uitvoering van deze beleidsnota wordt voor de beleidsperiode een bedrag gevraagd van € 212.650. In hoofdstuk 7 staan twee tabellen vermeld met daarin gegevens over de beschikbare en benodigde financiële middelen.

Beslispunten

De gemeenteraad beslist:

- in te stemmen met de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid uitgaande van de voorgestelde kaders en de voorgestelde maatregelen uit te voeren.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Kunst en cultuur zijn van belang voor een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding. Bovendien kan het maatschappelijk belang van kunst en cultuur in verband worden gebracht met diverse beleidsterreinen. Zo hebben kunst en cultuur allerlei gunstige effecten tot gevolg op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie. De gemeente Teylingen wil zich profileren als een aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor eigen inwoners en voor bezoekers van buiten de gemeente.

De gemeente acht een gemeentelijke visie op kunst- en cultuurbeleid van belang. Daarom heeft de gemeente een keuzenota opgesteld en wordt deze verder uitgewerkt in deze beleidsnota.

De gemeente vervult met een kunst- en cultuurbeleid een sturende rol, omdat zij hiermee kaders stelt om te kunnen financieren, te faciliteren, te stimuleren, te initiëren, te informeren en te monitoren.

De gemeente heeft echter net als iedereen op deze wereld te maken met de economische recessie. Dat heeft ook gevolgen voor de financiële middelen voor kunst en cultuur in Teylingen en nieuw te ontwikkelen beleid. Hiermee is in deze nota rekening gehouden.

1.2 Gemaakte strategische keuze

Tijdens de besluitvorming over de concept keuzenota kunst en cultuur zijn door de gemeenteraad uit vijf strategieën twee strategieën ofwel speerpunten aangegeven voor het kunst- en cultuurbeleid. De gemeenteraad heeft hierbij uitgesproken dat cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie een belangrijke basis vormen voor de kunst en cultuur in Teylingen. Bij de nadere uitwerking van de kunst en cultuurnota worden de overige drie strategieën (passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp) als een natuurlijk vervolg of verlengstuk op deze basis betrokken (zie de piramide van Teylingen in bijlage I).

Bij de vaststelling van de keuzenota zijn ook keuzes gemaakt voor doelgroepen (jongeren en ouderen) en voor het ambitieniveau (laag en middelbaar).

Cultuureducatie en actieve participatie ofwel amateurkunst zijn vooral sterk vertegenwoordigd op het beleidsterrein van de maatschappelijke ontwikkeling. Binnen programma 3 van de begroting worden hiervoor financiële middelen gereserveerd.

Cultureel erfgoed en passieve cultuurparticipatie ofwel cultuurbeleving zijn over het algemeen en voor een groot deel terug te vinden in de ruimtelijke ordening en recreatie en toerisme. Voor een aanvullend deel zijn deze strategieën terug te vinden op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling.

Uiteraard worden alle kernen betrokken bij kunst en cultuur en worden kansen benut, waar die zich voordoen. Met name in Warmond zijn veel kansen voor kunst en cultuur. Het is daarom niet verwonderlijk dat Warmond binnen Teylingen een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van kunst en cultuur.

1.3 Afbakening en droom cultuureducatie, actieve cultuurparticipatie, doelgroepen en ambitieniveau

Cultuureducatie

Met de keuze voor cultuureducatie heeft de gemeente Teylingen het effect voor ogen dat jongeren op de Teylingse scholen in aanraking komen met kunst en cultuur en dat zij kennis, kunde en vaardigheden krijgen op dit gebied. Zij worden aangemoedigd om later een keuze te kunnen maken voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding en zij leren belangstelling, erkenning en waardering te hebben voor de kunst, voor elkaar, voor elkaars werken en voor het cultureel erfgoed van hun omgeving. Zo wordt straks een basis gelegd voor binding, sociale cohesie, samenwerking, talentontwikkeling en creativiteit. De gemeenteraad heeft gekozen voor de jeugd van de basisscholen en van scholen voor het voortgezet onderwijs in Teylingen. Meer over de "droom van Teylingen" over cultuureducatie en over mogelijk effecten is terug te lezen in de keuzenota¹.

¹ Gemeente Teylingen, keuzenota, Teylingen, dromen van kunst en cultuur, blz. 31 t/m 34

Actieve cultuurparticipatie

Actieve cultuurparticipatie is "actief meedoen" aan culturele activiteiten, zoals het zelf (leren) maken van kunst, muziek en theater bij een culturele instelling of vereniging. De ouderwetse benaming van "amateurkunst" valt hier ook onder. Met de keuze voor actieve cultuurparticipatie heeft de gemeenteraad gekozen voor mogelijkheden voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding, ruimte voor creativiteit, uiting en ideevorming, versterking van de sociale cohesie, talentontwikkeling en regionale samenwerking en leukere meer uitgebreide evenementen. Er wordt optimaal gebruikgemaakt van subsidiemogelijkheden van de provincie en van het rijk, die actieve cultuurparticipatie hoog op hun verlanglijstje hebben staan.

Doelgroepen

De gemeenteraad richt zich met kunst en cultuur op alle inwoners van Teylingen, waarbij met name jongeren tot en met 23 jaar en ouderen vanaf 65 jaar speciale aandacht krijgen. Jongeren hebben een heel leven voor zich, waarin zij veel plezier en profijt kunnen hebben van een goede culturele ontwikkeling. Dit heeft op zijn beurt weer een positieve uitstraling naar de Teylingse samenleving. Omdat zij in de regel minder draagkrachtig zijn dan inwoners die ouder zijn, wil de gemeente de groep jongeren op diverse manieren stimuleren om actief deel te nemen aan kunst en cultuur. Ouderen kunnen soms niet in staat zijn om eenzaamheid te doorbreken. Door hen meer te betrekken bij kunst- en cultuuractiviteiten wil Teylingen deze groep daarbij helpen.

Ambitieniveau

De gemeenteraad heeft bij de vaststellingen van de keuzenota Teylingen, dromen van kunst en cultuur gekozen voor een laag tot en met middelbaar ambitieniveau. Bij deze keuze is uitgegaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst en cultuurbeleid. De huidige economische ontwikkelingen hebben mogelijk effect op deze beschikbare middelen van geld en personeel. Dit kan de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid op een lager niveau brengen.

Meer over de "droom van Teylingen" over actieve cultuurparticipatie en over mogelijk effecten is terug te lezen in de keuzenota².

1.4 Doelstelling van deze beleidsnota

Het is duidelijk dat in het beleid rondom cultuureducatie en actieve participatie veel keuzes aan de orde zijn. Als richtsnoer bij die keuzes en bij het verdelen van middelen is een visie noodzakelijk. In deze nota wordt de bibliotheek Bollenstreek buiten beschouwing gelaten, omdat hiervoor in 2008 al een beleidsvisie is opgesteld. Voor de media zal de komende maanden een visie worden opgesteld.

De voorgaande keuzenota was bedoeld voor een kaderstellend debat in de gemeenteraad om te komen tot prioriteiten in het kunst- en cultuurbeleid.

Deze beleidsnota is adviserend van aard en heeft tot doel om de gemeenteraad te doen besluiten over een aantal beleidskaders, op basis waarvan de gemeente in de praktijk besluiten neemt. De gemeenteraad beslist met deze nota tevens over een aantal voorgestelde maatregelen.

Specifiek: In deze beleidsnota wordt een kader voorgesteld voor besluitvorming in de komende beleidsperiode 2010 t/m 2012 en voor een aantal maatregelen. Deze worden in een uitvoeringsnota nader uitgewerkt in concrete acties.

Meetbaar: De prestatie indicatoren zijn terug te vinden in hoofdstuk 2. Deze prestatie indicatoren worden gedurende de beleidsperiode gebruikt om het beleid te monitoren. Over 2009 wordt een nulmeting gehouden.

Acceptabel: Er moet draagvlak zijn voor de inhoud van de nota bij de betrokken culturele instellingen, scholen, gemeentelijke deskundigen, Teylingse politici en bij inwoners. Het beleid wordt ter inzage gelegd.

Realistisch: In eerste instantie wordt gedacht in termen van mogelijkheden, maar het advies moet wel realistisch zijn. Dat wil zeggen dat het advies niet in strijd is met juridische bepalingen, financiële kaders, uitvoeringsmogelijkheden en tijdsbepalingen.

² Gemeente Teylingen, keuzenota, Teylingen, dromen van kunst en cultuur, blz. 20 t/m 25

Tijdgebonden: Het is raadzaam het gemeentelijk en het provinciaal beleid parallel te laten lopen o.a. in verband met subsidiebeleid van de provincie Zuid Holland. Deze nota geldt daarom voor de periode van 2010 tot en met 2012.

1.5 Centrale vraag

Met deze nota wil de gemeente tot een antwoord komen op de volgende vraagstelling:

Op welke wijze ondersteunt de gemeente Teylingen cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie en op welke wijze worden passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp hierop als een natuurlijk vervolg of verlengstuk betrokken.

Om te komen tot de beantwoording van deze vraag is het nodig om zicht te krijgen op:

- Wat is de rol van de gemeente?
- Welke kaders stelt de gemeente bij het ondersteunen van cultuureducatie in het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs?
- Welke kaders stelt de gemeente bij het ondersteunen van actieve cultuurparticipatie?
- Welke maatregelen neemt de gemeente Teylingen?
- Welke voornemens heeft de gemeente Teylingen de komende beleidsperiode met passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp ?

1.6 Totstandkoming van deze beleidsnota

Deze nota is interactief tot stand gekomen met docenten van basisscholen, scholen uit het voortgezet onderwijs en met een aantal culturele instellingen en verenigingen.

Gesprekken met leerkrachten uit het basisonderwijs en uit het voortgezet onderwijs

In de gesprekken met leerkrachten uit het basisonderwijs en uit het voortgezet onderwijs is een aantal wensen en knelpunten naar voren gekomen. Deze hebben gediend als input voor deze nota.

Vragenlijst en gesprekken met culturele instellingen

Voor het onderzoek naar de stand van zaken ten aanzien van actieve cultuurparticipatie in Teylingen is een vragenlijst uitgezonden naar 35 culturele instellingen. Tevens is aan deze 35 culturele instellingen een uitnodiging gestuurd voor een discussiebijeenkomst op 30 juni jl. in het Bestuurscentrum.

Het resultaat was als volgt:

- 10 ingevulde vragenlijsten
- 11 vertegenwoordigers van 7 grote culturele instellingen bij de discussieavond

De resultaten van de vragenlijsten en van het gesprek met een aantal culturele instellingen zijn als input gebruikt voor deze beleidsnota.

1.7 Opbouw nota

In hoofdstuk 2 wordt de rol van de gemeente uitgelegd ten aanzien van kunst- en cultuur in Teylingen. Het gaat daarbij om financieren, faciliteren, stimuleren, initiëren, informeren en monitoren.

In hoofdstuk 3 worden voorstellen gedaan voor kaders en maatregelen ten aanzien van cultuureducatie in het basisonderwijs. Hetzelfde gebeurt in de hoofdstukken 4 en 5 voor het voortgezet onderwijs en voor de actieve cultuurparticipatie.

In hoofdstuk 6 wordt beschreven wat de gemeente de komende beleidsperiode voor ogen heeft op het gebied van passieve cultuurparticipatie, het cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp.

In hoofdstuk 7 worden de beschikbare en benodigde financiële middelen in tabellen weergegeven.

1.8 Samenvatting hoofdstuk 1

Samenvatting aanleiding, uitgangspunten en doel beleidsnota

De gemeente Teylingen wil zich profileren als een aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor eigen inwoners en voor bezoekers van buiten de gemeente. De gemeente acht een gemeentelijke visie op kunst- en cultuur van belang. Daarom heeft de gemeente een keuzenota opgesteld en wordt deze verder uitgewerkt in deze beleidsnota. De gemeente heeft echter net als iedereen op deze wereld te maken met de economische recessie.

Dat heeft ook gevolgen voor de financiële middelen voor kunst en cultuur in Teylingen en nieuw te ontwikkelen beleid. Hiermee is in deze nota rekening gehouden.

De gemeenteraad heeft uitgesproken dat cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie een belangrijke basis vormen voor de kunst en cultuur in Teylingen. Bij de nadere uitwerking van de kunst en cultuurnota worden de overige drie strategieën als een natuurlijk vervolg of verlengstuk op deze basis betrokken.

Bij de vaststelling van de keuzenota zijn ook keuzes gemaakt voor doelgroepen. Met name is aandacht voor jongeren- en voor ouderenparticipatie.

Het gekozen ambitieniveau is van laag tot middelbaar. Bij deze keuze is uitgegaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst en cultuurbeleid. De huidige economische ontwikkelingen hebben mogelijk effect op deze beschikbare middelen van geld en personeel. Dit kan de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid op een lager niveau brengen.

Deze beleidsnota is adviserend van aard en heeft tot doel de gemeenteraad te doen besluiten over een aantal beleidskaders, op basis waarvan de gemeente in de praktijk besluiten kan nemen. De gemeenteraad beslist met deze nota tevens over een aantal voorgestelde maatregelen.

De nota geldt voor de periode 2010 tot en met 2012. Hiermee loopt het gemeentelijk beleid parallel aan die van de provincie Zuid Holland.

Met deze nota wil de gemeente tot een antwoord komen op de volgende vraagstelling:

Op welke wijze kan de gemeente Teylingen cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie stimuleren en op welke wijze kan passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp hierop als een natuurlijk vervolg of verlengstuk worden betrokken?

Om te komen tot de beantwoording van deze vraag is het nodig om zicht te krijgen op:

- Wat is de rol van de gemeente?
- Welke kaders stelt de gemeente bij het ondersteunen van cultuureducatie in het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs?
- Welke kaders stelt de gemeente bij het ondersteunen van actieve cultuurparticipatie?
- Welke maatregelen neemt de gemeente Teylingen?
- Welke voornemens heeft de gemeente Teylingen de komende beleidsperiode met passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp ?

De beleidsnota is tot stand gekomen op basis van gesprekken met leerkrachten uit het basisonderwijs en uit het voortgezet onderwijs. Een vragenlijst en een gesprek met een aantal culturele instellingen in Teylingen voor actieve cultuurparticipatie hebben mede tot input gediend voor deze beleidsnota.

Het volgende hoofdstuk behandelt de vraag welke rol de gemeente Teylingen heeft ten aanzien van kunst- en cultuur in Teylingen.

2 Rol gemeente Teylingen

2.1 Inleiding

De rol van de gemeente is op het gebied van kunst- en cultuurbeleid aanvullend aan het particuliere initiatief. Initiatieven ontstaan zonder enige overheidssteun uit de samenleving zelf en dat is ook goed. Bepaalde initiatieven kunnen niet zonder steun van de gemeente, omdat ze te risicovol zijn of omdat de lasten voor het particulier initiatief te zwaar zijn. De gemeente kan dan bijspringen. De gemeente maakt heldere budgetafspraken met culturele instellingen met inachtneming van de subsidieverordening. De gemeente heeft de rol van opdrachtgever en de instellingen hebben de rol van ondernemer. Zij richten zich daarbij op de smaak en de wensen van het publiek. Zij zijn actief bij het presenteren van bestaande, nieuwe en onbekende dingen en kweken daarvoor publieke belangstelling.

De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. Als begrenzing geldt de aan Thorbecke toegeschreven opvatting die nog steeds actueel is, namelijk dat de inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst geen overheidszaak is. De gemeente moet zorgen voor de culturele (basis-) infrastructuur.

De gemeente bepaalt het beleid en stelt (daarmee) kaders. De gemeente maakt gebruik van beleidsinstrumenten zoals financieren, faciliteren, stimuleren, initiëren, informeren en monitoren.

De rol van de gemeente is op het gebied van kunst- en cultuurbeleid aanvullend aan het particuliere initiatief.

De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. De gemeente maakt daarbij gebruik van de beleidsinstrumenten financieren, faciliteren, stimuleren, initiëren, informeren en monitoren. De inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst is geen overheidszaak.

2.1.1 Financieren en faciliteren

De gemeente financiert en faciliteert activiteiten op het gebied van cultuureducatie in het basisonderwijs.

Cultuureducatie is één van de peilers van het kunst en cultuurbeleid van de gemeente Teylingen.

Voor het kunnen toekennen van subsidie bij culturele activiteiten moet de gemeente kunnen beoordelen op vastgestelde criteria en de daarbij behorende mate van belangrijkheid.

Vastgestelde beoordelingscriteria bieden de gemeente een houvast om te beoordelen of zij wel of geen subsidie moet verstrekken en bieden de gemeente ook een richtlijn bij de bepaling van de hoogte van subsidiebedragen.

De gemeente Teylingen heeft in zijn algemeenheid beoordelingscriteria voor subsidietoewijzing opgenomen in de criteriumnota Subsiëring Maatschappelijke Ondersteuning en in de Subsidieverordening. Een verdere uitwerking hiervan is gewenst.

De criteriumnota van de gemeente Teylingen is een subsidie-instrument waarmee het college op hoofdlijnen sturing kan geven aan het lokale welzijnsbeleid.

In de subsidieverordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Teylingen staat beschreven hoe de subsidie wordt bepaald ten aanzien van kunst en cultuur (artikel 25 kunst en cultuur), echter uitgewerkte beoordelingscriteria en hun volgorde van belangrijkheid worden hierbij niet genoemd.

De gemeente wil transparantie uitstralen met betrekking tot haar subsidiebeleid en de uitvoering hiervan.

De gemeente wil een betrouwbare partner zijn voor haar inwoners en daarmee voor subsidieaanvragers. Daarom wil zij kaders stellen voor subsidietoewijzing die voor iedereen duidelijk, gelijk en aanvaardbaar zijn.

De gemeente kent structurele en incidentele subsidie toe bij culturele activiteiten, die passen binnen het beleid van de gemeente en bij de daarin opgenomen doelgroepen. In het beleid staan cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie centraal.

De gemeente hanteert duidelijke criteria op basis waarvan subsidies al dan niet worden toegekend. Ook wordt de hoogte van de subsidie bepaald op basis van deze criteria.

2.1.2 Stimuleren en initiëren

Soms zijn ontwikkelingen gewenst in het culturele veld, die niet vanzelfsprekend op gang komen. Van het culturele veld kan niet altijd verwacht worden dat zij de nodige activiteiten vanzelfsprekend oppakt. Dan is er een partij nodig die initiatieven neemt en stimuleert dat de gewenste situatie ontstaat. Door haar initiatieven en stimulerende maatregelen prikkelt de gemeente het culturele veld om gewenste activiteiten en gedragingen over te nemen.

De gemeente stimuleert en initieert activiteiten en gewenste ontwikkelingen die passen bij het beleid van de gemeente, maar die niet vanzelfsprekend door het culturele veld worden opgepakt. Een voorbeeld hiervan is partijen bij elkaar brengen voor samenwerking.

2.1.3 Informeren

Een belangrijke taak van de gemeente is om het culturele veld te informeren.

De gemeente is soms op de hoogte van informatie, die niet altijd bekend in het culturele veld. De gemeente vindt het haar taak om belangrijke informatie door te spelen.

De gemeente informeert betrokken partijen in het culturele veld over zaken die voor hen van belang zijn.

2.1.4 Monitoren

De gemeente vindt het belangrijk dat haar beleid resultaat heeft en wil dit daarom meetbaar maken.

Het vaststellen van prestatieindicatoren is daarbij een hulpmiddel. Hiermee worden gemaakte afspraken uit de programmabegroting 2010-2013 gemeten. Resultaatmeting vindt alleen plaats, wanneer goede afspraken gemaakt zijn met degenen die moeten zorgen voor die resultaten, zoals culturele instellingen of de gemeente zelf. Belangrijk is dat ieder weet welke resultaten behaald moeten worden en wat van een ieder verwacht wordt. Voor culturele instellingen moet immers duidelijk zijn welke effecten de gemeente voor ogen heeft met het kunst- en cultuurbeleid en hoe dit vertaald wordt in activiteiten en resultaten. Sommige resultaten worden al tijdens of kort na de beleidsperiode gemeten. Voor andere resultaten is misschien meer tijd nodig.

Gemaakte afspraken uit de programmabegroting 2010-2013 met betrekking tot resultaten worden gemonitord.

Resultaatmeting en het tijdstip waarop dat moet gebeuren, gebeurt in samenspraak met de culturele instellingen, die voor de resultaten moeten zorgen.

Maatregelen:

- Over 2009 vindt een nulmeting plaats. Ieder jaar worden de hieronder genoemde resultaten bijgehouden. Indien het nodig is, worden de criteria bijgesteld. In programma 3 van de programmabegroting 2010-2013 is het maatschappelijk effect genoemd dat er meer actieve inwoners zijn.
 1. Het doel is dat in 2013 een meer gevarieerd cultureel aanbod van activiteiten is dan in 2009. Daarbij is het resultaat dat het aantal culturele projecten waaraan de gemeente subsidie verleent in 2013 tenminste gelijk is aan het aantal in 2009.
 2. De beleidsnota kunst- en cultuur is uitgewerkt.
 3. De gemeente faciliteert een gevarieerd aanbod.
 4. Het aantal theatervoorstellingen in Teylingen is in 2013 tenminste gelijk aan het aantal in 2009.
 5. Ook zijn in 2013 meer deelnemers en bezoekers van culturele activiteiten in Teylingen dan in 2009. Het aantal bezoekers van theatervoorstellingen in Teylingen neemt vanaf 2009 tot 2013 toe met gemiddeld 5% per jaar. Deze informatie wordt gegeven door de vrijwilligers van 't Onderdak en door Het Trefpunt.
 6. Het aantal deelnemers aan de regionale cultuurprojecten is in 2013 tenminste gelijk aan het aantal deelnemers in 2009.
 7. De jeugd tussen 6 en 19 jaar doet in 2013 meer mee aan culturele activiteiten van het jeugd en jongerenwerk dan in 2009. Het aantal geregistreerde deelnemers van het open jeugd- en jongerenwerk stijgt vanaf 2009 tot en met 2013 ieder jaar met 5%.

8. Er zijn in 2012 meer inwoners lid van verenigingen in Teylingen dan in 2009. Het gemiddeld aantal leden van de door de gemeente gefaciliteerde verenigingen neemt vanaf 2010 t/m 2013 toe met 5%.³

2.2 Samenvatting hoofdstuk 2

Samenvatting rol gemeente:

De rol van de gemeente is op het gebied van kunst- en cultuurbeleid aanvullend aan het particuliere initiatief.

De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. De gemeente maakt daarbij gebruik van de beleidsinstrumenten financieren, faciliteren, stimuleren, initiëren, informeren en monitoren. De inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst is geen overheidszaak.

Financieren en faciliteren

De gemeente kent structurele en incidentele subsidie toe bij culturele activiteiten, die passen binnen het beleid van de gemeente en bij de daarin opgenomen doelgroepen. In het beleid staan cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie centraal.

De gemeente hanteert daarbij duidelijke criteria op basis waarvan subsidies al dan niet worden toegekend. Ook wordt de hoogte van de subsidie bepaald op basis van deze criteria.

Stimuleren en initiëren

De gemeente stimuleert en initieert activiteiten en gewenste ontwikkelingen die passen bij het beleid van de gemeente, maar die niet vanzelfsprekend door het culturele veld worden opgepakt. Een voorbeeld hiervan is partijen bij elkaar brengen voor samenwerking.

Informeren

De gemeente informeert betrokken partijen in het culturele veld.

Monitoren

Gemaakte afspraken uit de programmabegroting 2010-2013 met betrekking tot resultaten worden gemonitord. In de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 wordt aangegeven wat de daarin voorgestelde kaders en maatregelen bijdragen aan de geschetste maatschappelijke effecten uit de programmabegroting.

Resultaatmeting en het tijdstip waarop dat moet gebeuren, gebeurt in samenspraak met de culturele instellingen, die voor de resultaten moeten zorgen.

Het volgende hoofdstuk behandelt de vraag welke kaders de gemeente stelt ten aanzien van cultuureducatie in het basisonderwijs en welke maatregelen de gemeente Teylingen neemt.

³ Programmabegroting, programma 3

3 Cultuureducatie in het basisonderwijs

3.1 Inleiding

Waar kan Teylingen trots op zijn en wat moeten we koesteren

Op de basisscholen ontwikkelen kinderen zich tot evenwichtige persoonlijkheden en ontplooiën zij hun talenten. Kinderen krijgen kennis, kunde en vaardigheden op het gebied van kunst en cultuur (beeldende vorming, muzikale vorming, drama, literatuur enz.). Zo vinden er diverse projecten plaats zoals het project Culturele Vorming Basisscholen en projecten van het Kunstgebouw. Naast de kunst- en cultuurlessen die de basisscholen zelf aanbieden in hun leerprogramma's nemen de kinderen op school ook deel aan projecten zoals Museum en school, projecten van de muziektheaterschool De Speelkring, projecten die voortkomen uit het Holland Rijnland overleg en die gesubsidieerd worden door de provincie Zuid-Holland (Het project Jacoba van Beieren en de Eeuwig dolende ridder zijn daarvan twee voorbeelden). Ook krijgen alle basisschoolkinderen in Teylingen in groep 4 gedurende een jaar Algemene Muzikale Vorming van een muziekdocent. De kosten voor deze lessen worden betaald vanuit het budget voor het lokaal onderwijsbeleid van de gemeente. Ook hebben sommige basisscholen een eigen beleidsplan opgesteld over cultuureducatie en nemen veel basisscholen deel aan het netwerk cultuureducatie. Dit netwerk is een instrument waarbij onderlinge uitwisseling kan plaatsvinden en waarbij de gemeente gesprekspartner is.

Er gebeurt dus al veel op het gebied van cultuureducatie op de basisscholen en daar moeten we zuinig op zijn!

Echter in een gesprek met leerkrachten uit het basisonderwijs is door hen en door de gemeente een aantal verbeterpunten genoemd. Deze worden nader vertaald in beleidskaders en maatregelen. Aan de orde komen: samenwerking, verankering, financieren en faciliteren van het aanbod cultuureducatie.

3.2 Beleidsthema's

3.2.1 Samenwerking in het basisonderwijs over cultuureducatie

De Samenwerking tussen scholen onderling en met de gemeente bevordert betere resultaten en zorgt voor efficiëntie.

Want bij samenwerking worden ideeën en ervaringen uitgewisseld, ontstaan initiatieven en worden activiteiten gezamenlijk opgepakt. Ook kunnen middelen gezamenlijk worden ingezet.

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen docenten van de basisscholen onderling met betrekking tot cultuureducatie en is daarbij zelf ook gesprekspartner.

De uitbreiding en de verdieping van de samenwerking tussen scholen en de culturele instellingen is gewenst.

De gemeente wil zoveel mogelijk gebruikmaken van het aanbod, de kennis, kunde en vaardigheden van lokale culturele verenigingen en instellingen voor de cultuureducatie en wil zo een brug slaan van het basisonderwijs naar deze verenigingen. Kinderen moeten straks de weg weten te vinden naar kunst en cultuur. Zo wordt de drempel om straks een eigen hobby te vinden in de beeldende kunst, in de muziek of in de podiumkunsten verlaagd.

De gemeente stimuleert de brede school ontwikkeling door samenwerking tussen basisscholen en culturele instellingen.

Maatregelen ten aanzien van samenwerking:

- De gemeente organiseert en faciliteert bijeenkomsten voor het netwerk cultuureducatie voor docenten uit het primair onderwijs. Het netwerk cultuureducatie is een overleg tussen de docenten van het basisonderwijs en de gemeente en is een zinvol instrument voor de bevordering van onderlinge samenwerking. Dit overleg is een nuttige plaats waar docenten ideeën en ervaringen uitwisselen en waar initiatieven ontstaan. Ook is dit een plek waar dialoog plaatsvindt tussen de basisscholen en de gemeente over cultuureducatie.
- De gemeente betreft basisscholen en culturele instellingen bij de ontwikkeling van de brede school in Teylingen.
- De gemeente nodigt culturele instellingen uit op het netwerk cultuureducatie van de basisscholen.

3.2.2 Verankering cultuureducatie basisonderwijs

De gemeente vindt het van belang dat de basisscholen een eigen beleidsplan hebben voor cultuureducatie.

Een beleidsplan zorgt ervoor dat de school een duidelijk doel voor ogen heeft met cultuureducatie en dat concrete plannen worden gemaakt voor de uitvoering van het beleid.

De gemeente Teylingen is van mening dat cultuureducatie op basisscholen niet slechts afhankelijk mag zijn van een enthousiaste leerkracht of een eenmalig project. De gemeente vindt dat cultuureducatie op basisscholen een eigen plaats moet krijgen en bestendig moet worden.

Op sommige Teylingse basisscholen ontbreekt het aan een meerjarenbeleidsplan.

Vaak ontbreekt het aan tijd of aan capaciteit om een dergelijk beleidsplan op te stellen.

De verantwoordelijkheid voor cultuureducatie behoort in het basis onderwijs bij de scholen zelf te liggen. De gemeente kan beleidsvorming slechts bespreekbaar maken en stimuleren.

De gemeente kan ondersteuning bieden.

De gemeente stimuleert beleidsvorming voor cultuureducatie op de Teylingse basisscholen. De gemeente wil meedenken en stimuleren, maar vindt dat de school de uiteindelijke kaders en keuzes moet bepalen.

Maatregel ten aanzien van verankering van cultuureducatie op basisscholen:

- De gemeente vindt dat het de scholen gemakkelijk gemaakt moet worden om een beleidsplan op te stellen. De gemeente stimuleert daarom in samenwerking met een extern opleidingsinstituut dat bij voldoende belangstelling in de gemeente Teylingen een cursus "Interne Coördinator Cultuureducatie" wordt georganiseerd. Deze cursus is al eerder door een aantal docenten in het basisonderwijs gevolgd. De cursus leidt leerkrachten op tot deskundigen die het beleid in de school vormgeven. De cursus geeft bouwstenen om tot een cultuurvisie en meerjarig actieplan te komen, passend bij de identiteit van de school. De scholen dragen de kosten van deze cursus.

3.2.3 Financieren en faciliteren van het aanbod cultuureducatie basisonderwijs

De gemeente vindt cultureel erfgoed de komende jaren een belangrijk onderdeel van de cultuureducatie.

De gemeente Teylingen vindt het belangrijk dat kinderen van de basisschool op een speelse manier leren over de historie en de eigenheid van hun directe omgeving.

Kinderen leren het cultureel erfgoed uit de directe omgeving kennen en hiermee wordt een basis gelegd voor later om dit cultureel erfgoed op waarde te schatten en te beschermen. Ook leren kinderen de cultuur van hun eigen omgeving kennen en zij leren deze te begrijpen. Cultuureducatie betreft dus zowel het fysieke erfgoed als de volkscultuur met eigen tradities en gewoonten.

Cultureel erfgoed in Teylingen is een verlengstuk op cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

De gemeenteraad heeft zich hierover op 23 april 2009 uitgesproken.

Bij cultuureducatie met betrekking tot cultureel erfgoed wordt gebruikgemaakt van diverse vormen van kunst, zoals bijvoorbeeld muziek, dans en kunst in musea.

Cultureel erfgoed is daarom tevens een basis waarop ook de andere kunstvormen kunnen worden betrokken. De leerstof wordt op een diverse en speelse manier overgebracht.

Op het gebied van actieve cultuureducatie en passieve cultuureducatie is op de Teylingse basisscholen al het een en ander ontwikkeld.

Het is gewenst dat voor cultureel erfgoed een leerlijn wordt ontwikkeld, die op maat is voor de Teylingse basisscholen.

De scholen geven aan nog veel te weinig gebruik te maken van het lokale, culturele erfgoed in hun onderwijs.

Erfgoededucatie is onlangs toegevoegd aan de kerndoelen van het primair onderwijs en daaraan willen de basisscholen de komende jaren invulling geven.

Een aantal scholen in Teylingen heeft geen financiële mogelijkheden meer voor de ontwikkeling van de leerlijn erfgoededucatie. Deze scholen hebben reeds financiële afspraken met andere cultuuraanbieders, waardoor geen budget meer resteerd.

Samen met het bovengenoemde vormt dit een reden voor de gemeente Teylingen om zich in te zetten voor het volgende:

De gemeente financiert en stimuleert cultuureducatie, met name op het gebied cultureel erfgoed wanneer scholen dat niet zelf kunnen. Wanneer de gemeente daartoe beslist, kunnen alle scholen daaraan deelnemen.

Deelname aan regionale cultuur projecten geeft financiële mogelijkheden en past binnen het beleid van de gemeente Teylingen.

De bij Holland Rijnland aangesloten gemeenten initiëren jaarlijks een aantal regionale projecten. De projecten zijn gericht op cultuureducatie, actieve cultuurparticipatie, volkscultuur, vernieuwing en bestendiging. De projecten worden voor tweederde gefinancierd door de provincie Zuid Holland en voor eenderde door de gemeente Teylingen. De gemeente Teylingen juicht deelname aan deze projecten toe.

De gemeente financiert en stimuleert deelname aan regionale projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt, voor zover deze projecten passen binnen het beleid van de gemeente Teylingen en voor zover hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.

De gemeente Teylingen is van mening dat het vinden van oplossingen in het kader van extra faciliteiten een rol is voor de scholen en de ouders zelf.

Hierbij valt te denken aan de kosten voor het vervoer van de leerlingen bij uitstapjes naar de culturele instellingen (zoals musea) en aan het tekort aan begeleiders bij de culturele uitjes. De gemeente acht het niet tot haar taak om deze faciliteiten te verzorgen. Bovendien zijn er mogelijk andere bestaande faciliteiten, waarvan de scholen gebruik kunnen maken.

Betrokken partijen zijn niet altijd op de hoogte van reeds bestaande faciliteiten.

Wanneer de gemeente oplossingen ziet voor bepaalde problemen, wijst zij op bestaande mogelijkheden. Het verder benutten van deze faciliteiten laat de gemeente over aan de scholen en de ouders zelf.

De gemeente verzorgt geen extra faciliteiten voor cultuureducatie, maar wijst betrokken partijen op de mogelijkheden van reeds bestaande faciliteiten.

Maatregelen financieren en faciliteren aanbod cultuureducatie:

- De gemeente stimuleert en financiert de ontwikkeling van een leerlijn Lokaal Erfgoedspoor, die op maat is voor de Teylingse basisscholen. De gemeente stelt voor deze leerlijn voor de komende vier jaar een budget ter beschikking. Het Erfgoedhuis Zuid Holland ontwikkelt dit Erfgoedspoor en biedt hiermee leerlingen van de groepen 5 tot en met 8 een doorgaande leerlijn erfgoededucatie, waarbij scholen een meerjarenafpraak voor 4 jaar aangaan met de erfgoedinstellingen om hen heen. Het Erfgoedhuis is coördinator van het Erfgoedspoor en draagt zorg voor de kwaliteit van het aanbod. Van buiten leren is hét kenmerk van Erfgoedspoor. Het motto is: boek dicht en klas uit. Een groot aantal basisscholen heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in het Erfgoedspoor. Lokale erfgoedinstellingen werken samen met het Erfgoedhuis Zuid Holland. Historische verenigingen, musea en monumenteneigenaren bieden projecten aan die een bijzondere invulling geven aan vakgebieden als geschiedenis en aardrijkskunde. De gelden van de gemeente vloeien uiteindelijk via het Erfgoedhuis door naar de erfgoedinstellingen, die een bijdrage leveren aan het erfgoedspoor.
- De gemeente neemt deel aan de regionale projecten cultuurparticipatie.
- De gemeente wijst betrokken partijen op bestaande faciliteiten. Voorbeelden zijn de kortingsmogelijkheden bij Connexion voor vervoer naar musea en de inschakeling van het Servicepunt Vrijwilligerswerk bij het zoeken naar begeleiding bij uitstapjes.

3.3 Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013

Het maatschappelijk effect van bovengenoemde kaders en maatregelen is dat deze uiteindelijk leiden tot meer actieve inwoners.

Het doel is dat in 2013 een meer gevarieerd cultureel aanbod van activiteiten is dan in 2009.

De resultaten daarbij zijn:

- Het aantal culturele projecten waaraan de gemeente subsidie verleent in 2013 is tenminste gelijk aan het aantal in 2009.
- Het aantal deelnemers aan de regionale cultuurprojecten in 2013 is tenminste gelijk is aan het aantal deelnemers in 2009. De door de gemeente gesubsidieerde projecten op de basisscholen leveren hieraan een bijdrage.

3.4 Samenvatting hoofdstuk 3 en financiële consequenties cultuureducatie basisonderwijs

Samenvatting cultuureducatie in het basisonderwijs:

Er is al veel gerealiseerd op de basisscholen op het gebied van cultuureducatie. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met docenten van de basisscholen over een aantal knelpunten en het beleid van de gemeente Teylingen. Mede aan de hand van dit gesprek stelt de gemeente in deze nota een aantal kaders en maatregelen voor op het gebied van cultuureducatie op basisscholen. In de samenvatting worden slechts de maatregelen genoemd, waarvoor financiële middelen geraamd moeten worden. De overige maatregelen zijn terug te vinden in de nota.

Kader cultuureducatie in het basisonderwijs

- Samenwerking cultuureducatie op basisscholen

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen docenten van de basisscholen onderling over cultuureducatie door voortzetting van het netwerk cultuureducatie. De gemeente is hierbij gesprekspartner.

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen basisscholen en culturele instellingen in het kader van de brede school ontwikkeling.

- Verankering cultuureducatie op basisscholen

De gemeente stimuleert beleidsvorming voor cultuureducatie op de Teylingse basisscholen. De gemeente wil wel meedenken en stimuleren, maar vindt dat de school de uiteindelijke kaders en keuzes bepaalt.

- Financieren en faciliteren

De gemeente financiert en stimuleert cultuureducatie, met name op het gebied cultureel erfgoed wanneer scholen dat niet zelf kunnen. Wanneer de gemeente daartoe beslist, kunnen alle scholen daaraan deelnemen.

De gemeente financiert en stimuleert deelname aan regionale projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt, voor zover deze projecten passen binnen het beleid van de gemeente Teylingen en voor zover hiervoor voldoende financiële middelen beschikbaar zijn.

De gemeente verzorgt geen extra faciliteiten voor cultuureducatie, maar wijst betrokken partijen op de mogelijkheden van reeds bestaande faciliteiten.

Maatregelen cultuureducatie basisscholen waarvoor financiële middelen nodig zijn

- De gemeente stimuleert en financieert de ontwikkeling van een leerlijn Lokaal Erfgoedspoor, die op maat is voor de Teylingse basisscholen. De gemeente stelt voor deze leerlijn voor de komende vier jaar een budget ter beschikking.
- De gemeente neemt deel aan de regionale projecten cultuurparticipatie.

Financiële consequenties maatregelen cultuureducatie op basisscholen	2010	2011	2012
Stimuleren en financieren van de ontwikkeling van Erfgoedspoor	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Deelname aan regionale cultuurprojecten Jacoba van Beieren	€ 3.666	€ 3.666	€ 3.666
Totaal kosten basisonderwijs	€ 7.666	€ 7.666	€ 7.666

Het volgende hoofdstuk behandelt de vraag welke kaders de gemeente stelt ten aanzien van cultuureducatie in het voortgezet onderwijs en welke maatregelen de gemeente Teylingen toepast.

4 Cultuureducatie in het Voortgezet onderwijs

4.1 Inleiding

Waar kan Teylingen trots op zijn en wat moeten we koesteren:

Rijnlands Lyceum Sassenheim

Het Rijnlands Lyceum in Sassenheim is in 2009 gestart met een cultuurklas. In deze klas worden de leerlingen breed opgeleid, maar daarbij wordt extra nadruk gelegd op kunst en cultuur. Daarnaast vinden op deze school veel culturele projecten plaats (pestproject via theater, museumbezoek, muzikale speurtocht, bezoeken van voorstellingen, popnummer schrijven, project kunst om de hoek, presenteer jezelf via dans en toneel, breakdance en streetdance). In de bovenbouw is CKV (cultureel, kunstzinnige vorming) een verplicht vak. Er worden excursies georganiseerd (bijvoorbeeld naar het mediapark), voorstellingen gedaan, koffieconcerten gehouden en ook een culturele avond met verenigingen waarvan leerlingen lid zijn.

Teylingen college Voorhout

In de onderbouw van het Teylingen college wordt veel gedaan aan beeldende vormgeving. In het eerste en tweede jaar worden 2 culturele activiteiten per jaar aangeboden. Voorbeelden hiervan zijn de theatervoorstelling over pesten, het uitnodigen van een schrijver via de bibliotheek. Het Teylingen College probeert de activiteiten af te stemmen op de belangstelling van de leerlingen. Soms is dat lastig om dat de culturele belangstelling niet altijd even groot is en omdat de samenstelling van de groep niet evenwichtig is (90% jongens en 10% meisjes). Het Teylingen College probeert daarom diversiteit aan te brengen in de projecten en probeert museumbezoek te stimuleren. Er worden cultuurfietstochten door Teylingen georganiseerd. Ook is onlangs een muzikleraar aangesteld.

In het derde leerjaar worden de leerlingen drie dagen ingeroosterd voor CKV. In die drie dagen vinden alle culturele activiteiten voor dat jaar plaats. De leerlingen gaan bijvoorbeeld naar de film en volgen workshops die aansluiten bij hun vakrichting.

P.C. Hooft College

Op de P.C. Hooft school wordt veel gedaan aan kunst en cultuur. Er vindt regelmatig museumbezoek plaats, een bezoek aan een concert of aan ballet. Dit vindt vaak plaats buiten schooltijd. Maar ook binnenschools vinden activiteiten plaats zoals workshops, interactief toneel, handvaardigheid (graffiti, Afrikaanse maskers). Ook is er vijf dagen per week een kunstschilder in huis, die zowel binnen als in de open lucht schilderlessen verzorgt. De schoolleiding merkt dat de schilderlessen, de workshops en de culturele bezoeken een positieve en heilzame invloed hebben op de leerlingen. De cultuuractiviteiten worden door het rijk gefinancierd zoals in het basisonderwijs.

De Burcht

De Burcht is een school binnen de justitiële inrichting Teylingereind, waar ook kunst- en cultuurprojecten plaatsvinden. Wanneer dat mogelijk is, zal De Burcht bij culturele projecten worden betrokken.

Er is dus al veel gaande op het gebied van cultuureducatie in het voortgezet onderwijs en de gemeente vindt dat we daar zuinig op moeten zijn. Echter in een gesprek met leerkrachten uit het voortgezet onderwijs is ook een aantal verbeterpunten genoemd. Deze worden hieronder nader uitgewerkt.

4.2 Beleidsthema's

4.2.1 Samenwerking cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

De gemeente Teylingen is van mening dat cultuureducatie op de scholen voor het voortgezet onderwijs verbeterd wordt wanneer meer onderling overleg en/of samenwerking plaatsvindt tussen de scholen voor het voortgezet onderwijs onderling en de gemeente.

Wanneer er geen samenwerking is, dan ontbreekt de mogelijkheid om ideeën uit te wisselen, om van elkaar te leren, elkaars kennis te gebruiken en om gezamenlijke activiteiten op te pakken.

Ook samenwerking tussen de scholen voor het voortgezet onderwijs, de culturele instellingen en verenigingen en de regionaal aangestelde cultuurnetwerker is van belang voor de ontwikkeling van de cultuureducatie.

Culturele instellingen en verenigingen kunnen een interessant aanbod hebben voor cultuureducatie op scholen voor het voortgezet onderwijs. Wanneer er meer samenwerking is tussen scholen en culturele instellingen, wordt het cultureel aanbod op scholen beter gepromoot en benut.

Het platform cultuureducatie bestaat uit een aantal Holland Rijnland gemeenten, waaronder ook de gemeente Teylingen. De regionale cultureel netwerker is actief binnen dit verband. Het platform cultuureducatie speelt een belangrijke rol bij bovengenoemde samenwerking. De regionale cultureel netwerker brengt de vraag van de scholen en het lokaal en regionaal cultureel aanbod bij elkaar.

Samenwerking met de basisscholen is van belang voor onderlinge afstemming van het aanbod.

Afgevaardigden van het voortgezet onderwijs moeten inzicht hebben in de cultuurprojecten op de scholen voor het primaire onderwijs van de afgelopen jaren

Voorkomen moet worden dat leerlingen in het voortgezet onderwijs voor een tweede keer een zelfde project in het voortgezet onderwijs moeten uitwerken.

Wanneer er samenwerking is tussen de culturele instellingen en de scholen, vergroot dit de kans voor leerlingen op een maatschappelijke stage.

Vanaf 2011 moet elke middelbare scholier een maatschappelijke stage lopen. De achterliggende gedachte hierbij is dat de maatschappelijke stage middelbare scholieren in de gelegenheid stelt iets te doen voor een ander om op die manier meer betrokken te raken bij de maatschappij. Het is feitelijk maatschappijleer in de maatschappij. Scholieren kunnen zelf de maatschappelijke stageplek kiezen die bij hen past. Een maatschappelijke stage bij een culturele instelling of vereniging kan bevorderend werken voor interesse van leerlingen in het aanbod van die instelling.

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen de scholen voor het voortgezet onderwijs onderling, met de gemeente, met de culturele instellingen, met de basisscholen en met de regionale cultureel netwerker.

Maatregelen ten aanzien van samenwerking:

- De gemeente organiseert in overleg met de docenten van de vier scholen voor het voortgezet onderwijs minimaal eenmaal per jaar een bijeenkomst "netwerk cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs".
- De gemeente nodigt de docenten van de scholen voor het voortgezet onderwijs eenmaal per jaar uit op de bijeenkomst van het "netwerk cultuureducatie voor het basisonderwijs".
- De gemeente nodigt sprekers van culturele instellingen uit op bovengenoemde bijeenkomsten.
- De gemeente neemt deel aan het ambtelijk overleg van de Holland Rijnland gemeenten en aan het Platform Cultuureducatie.
- Vanuit Holland Rijnland zoekt de regionale cultureel netwerker contact met de scholen voor het voortgezet onderwijs en met de lokale en regionale culturele instellingen. Hij brengt vraag en aanbod m.b.t. cultuureducatie bij elkaar.

4.2.2 Verankering cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

Op Teylingse scholen voor het voortgezet onderwijs is behoefte aan een meerjarenbeleidsplan voor cultuureducatie.

Vaak ontbreekt het aan tijd of aan capaciteit om een dergelijk beleidsplan op te stellen of hebben de cultuurcoördinatoren te veel taken. Soms worden prioriteiten elders gelegd. De gemeente is van mening dat de verantwoordelijkheid voor cultuureducatie in het voortgezet onderwijs bij de scholen zelf ligt. De gemeente kan beleidsvorming slechts bespreekbaar maken en stimuleren.

De gemeente vindt het van belang dat de scholen voor het voortgezet onderwijs een eigen beleidsplan hebben voor cultuureducatie, het is echter aan de scholen zelf of zij dit willen .

Een beleidsplan zorgt ervoor dat de school een duidelijk doel voor ogen heeft met cultuureducatie en dat er concrete plannen worden gemaakt voor de uitvoering van het beleid.

De gemeente Teylingen is van mening dat cultuureducatie op scholen voor het voortgezet onderwijs niet slechts afhankelijk mag zijn van een enthousiaste leerkracht of een eenmalig project. De gemeente vindt dat cultuureducatie op scholen voor het voortgezet onderwijs een eigen plaats moet krijgen en bestendig moet worden.

De gemeente stimuleert beleidsvorming voor cultuureducatie op de Teylingse scholen voor het voortgezet onderwijs. De gemeente wil meedenken en stimuleren, maar vindt dat de school de uiteindelijke kaders en keuzes moet bepalen.

Maatregel ten aanzien van verankering van cultuureducatie op scholen voor het voortgezet onderwijs:

- De gemeente gaat bij voldoende belangstelling op zoek naar cursus mogelijkheden en of begeleiding voor cultuurcoördinatoren in het voortgezet onderwijs bij een extern opleidingsinstituut ten aanzien van het maken van beleid voor cultuureducatie. De kosten zijn voor rekening van de scholen.

4.2.3 Financieren en faciliteren aanbod cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

De gemeente financiert en faciliteert activiteiten op het gebied van cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

Cultuureducatie is één van de peilers van het kunst en cultuurbeleid van de gemeente Teylingen.

Deelname aan regionale cultuur projecten geeft financiële mogelijkheden en past binnen het beleid van de gemeente Teylingen.

De bij Holland Rijnland aangesloten gemeenten initiëren jaarlijks een aantal regionale projecten. De projecten zijn gericht op cultuureducatie, actieve cultuurparticipatie, volkscultuur, vernieuwing en bestendiging. De projecten worden voor tweederde gefinancierd door de provincie Zuid Holland en voor eenderde door de gemeente Teylingen. De projecten worden aangejaagd door de cultureel netwerker.

De gemeente Teylingen juicht deelname aan deze projecten toe ook voor het voortgezet onderwijs.

De gemeente financiert en stimuleert activiteiten op het gebied van cultuureducatie, die passen binnen het beleid van de gemeente Teylingen. Een voorwaarde is dat de scholen deze activiteiten niet zelf kunnen financieren en dat hiervoor voldoende gemeentelijke financiële middelen beschikbaar zijn.

Daarbij maakt de gemeente zoveel mogelijk gebruik van deelname aan de projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt.

De gemeente Teylingen is van mening dat het vinden van oplossingen in het kader van extra faciliteiten een taak is van de scholen zelf.

De gemeente vindt het niet tot haar taak behoren om deze faciliteiten te verzorgen. De gemeente heeft daar geen financiële middelen voor.

Betrokken partijen zijn niet altijd op de hoogte van reeds bestaande faciliteiten.

Bestaande faciliteiten worden soms niet aan de scholen gepubliceerd. Door de vele (regionale) contacten die de gemeente heeft, wordt zij op de hoogte gesteld van regelingen en faciliteiten. Wanneer de gemeente oplossingen ziet voor bepaalde problemen in de faciliterende sfeer, dan wijst zij op bestaande mogelijkheden. Het verder benutten van deze faciliteiten laat de gemeente over aan de scholen en de ouders zelf.

De gemeente onderneemt geen actie ten aanzien van het verschil in financiële middelen voor cultuureducatie tussen het voortgezet speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs.

De gemeente vindt het niet tot haar taak behoren om landelijke financiële stimuleringsregelingen aan te vullen met gemeentelijke financiële aanvulling. De gemeente is volgend op rijksbeleid. Voorbeeld: Op het P.C. Hooft College krijgen de leerlingen geen CKV bonnen/kaart. Dat komt omdat de financiering voor scholen ten aanzien van kunst en cultuur in het voortgezet speciaal onderwijs gelijk is aan die van het primair onderwijs. Dit is landelijke beleid. De gemeente zal hierin dus geen verdere actie ondernemen.

De gemeente verzorgt geen extra faciliteiten voor cultuureducatie in het voortgezet onderwijs, maar informeert betrokken partijen over de mogelijkheden van reeds bestaande faciliteiten, voor zover zij daarvan op de hoogte is.

Maatregelen ten aanzien van financieren en faciliteren:

- De gemeente stimuleert via de projecten cultuurparticipatie de ontwikkeling van een leerlijn Lokaal Erfgoedspoor gericht op tradities, waarbij de leerlingen zelf actief aan de slag gaan. Het is de wens van de scholen dat leerlingen meer leren over de historie en de eigenheid van hun directe omgeving. Jongeren bouwen voort op de basis die al gelegd is in het primaire onderwijs.
- De gemeente wijst betrokken partijen op bestaande faciliteiten zoals:
 1. Een mogelijkheid om via het Servicepunt Vrijwilligers geschikte vrijwilligers te zoeken die meehelpen bij het regelen en organiseren van culturele activiteiten voor de scholen voor het voortgezet onderwijs. Op deze wijze wordt de cultuurcoördinator ontlast. Het uitzoeken van de activiteiten blijft echter een taak van de cultuurcoördinator.
 2. Nog een mogelijkheid is om culturele activiteiten te laten ontwikkelen door of in samenwerking met de bibliotheek, het jongerenwerk, de Teylingse theaters, de bibliotheek en/of andere culturele instellingen, waardoor de cultuurcoördinator voor een deel kan worden ontlast.
 3. Een andere mogelijkheid is dat het cultureel aanbod op een meer gestructureerde wijze wordt aangeboden. Gezamenlijk met de provincie Zuid Holland, de andere Holland Rijnland gemeenten en in overleg met de cultureel netwerker wordt bekeken hoe dit kan worden opgepakt.
 4. De culturele Holland Rijnland projecten worden aangejaagd door de cultureel netwerker.
 5. Een financieel voordeel kan behaald worden, wanneer scholen inspringen op de kortingsmogelijkheden bij Connexxion voor vervoer naar musea.

4.3 Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013

Het maatschappelijk effect van bovengenoemde kaders en maatregelen is dat deze uiteindelijk leiden tot meer actieve inwoners.

Het doel is dat in 2013 een meer gevarieerd cultureel aanbod van activiteiten is dan in 2009.

De resultaten daarbij zijn:

- Het aantal culturele projecten waaraan de gemeente subsidie verleent in 2013 is tenminste gelijk is aan het aantal in 2009.
- Het aantal deelnemers aan de regionale cultuurprojecten in 2013 is tenminste gelijk is aan het aantal deelnemers in 2009. De door de gemeente gesubsidieerde projecten op de scholen voor het voortgezet onderwijs leveren hieraan een bijdrage.

4.4 Samenvatting hoofdstuk 4 en financiële consequenties cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

Samenvatting cultuureducatie in het voortgezet onderwijs:

De gemeente Teylingen is van mening dat cultuureducatie op de scholen van het voortgezet onderwijs niet slechts afhankelijk mag zijn van een enthousiaste leerkracht of een eenmalig project, maar dat voortgang van cultuureducatie gewaarborgd wordt. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met docenten van de scholen voor het voortgezet onderwijs over een aantal knelpunten en het beleid van de gemeente Teylingen. Mede aan de hand van dit gesprek stelt de gemeente in deze nota een aantal kaders en maatregelen voor op het gebied van cultuureducatie in het voortgezet onderwijs. In de samenvatting worden enkel de maatregelen genoemd, waarvoor financiële middelen geraamd moeten worden. De overige maatregelen zijn terug te vinden in de nota.

Kaders cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

-Samenwerking cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

De gemeente stimuleert de samenwerking tussen de scholen voor het voortgezet onderwijs onderling, met de gemeente, met de culturele instellingen, met de basisscholen en met de regionale cultureel netwerker.

-Verankering cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

De gemeente stimuleert beleidsvorming voor cultuureducatie op de Teylingse scholen voor het voortgezet onderwijs. De gemeente wil meedenken en stimuleren, maar vindt dat de school de uiteindelijke kaders en keuzes moet bepalen.

-Financieren en faciliteren aanbod cultuureducatie in het voortgezet onderwijs

De gemeente financiert en stimuleert activiteiten op het gebied van cultuureducatie, die passen binnen het beleid van de gemeente Teylingen. Een voorwaarde is dat de scholen deze activiteiten niet zelf kunnen financieren en dat hiervoor voldoende gemeentelijke financiële middelen beschikbaar zijn.

Daarbij maakt de gemeente zoveel mogelijk gebruik van deelname aan de projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt.

De gemeente verzorgt geen extra faciliteiten voor cultuureducatie, maar wijst betrokken partijen op de mogelijkheden van reeds bestaande faciliteiten

Maatregelen, waarvoor financiële middelen nodig zijn

- Deelname aan regionale projecten, waaronder bemused, waarbij jongeren een bezoek brengen aan musea en culturele instellingen.
- De gemeente stimuleert via de projecten cultuurparticipatie de ontwikkeling van een leerlijn Lokaal Erfgoedspoor gericht op tradities, waarbij de leerlingen zelf actief aan de slag gaan. Het is de wens van de scholen dat leerlingen meer leren over de historie en de eigenheid van hun directe omgeving. Jongeren bouwen voort op de basis die al gelegd is in het primaire onderwijs.

Financiële consequenties maatregelen cultuureducatie op scholen voor het voortgezet onderwijs	2010	2011	2012
Deelname aan regionale projecten:			
Leerlijn cultureel erfgoed: tradities	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Bemused	€ 1.300	€ 1.300	€ 1.300
Totaal kosten voortgezet onderwijs	€ 4.300	€ 4.300	€ 4.300

Het volgende hoofdstuk behandelt de vraag welke kaders de gemeente stelt en taanzien van actieve cultuurparticipatie en welke maatregelen de gemeente Teylingen neemt.

5 Actieve cultuurparticipatie

5.1 Inleiding

Waar kan Teylingen trots op zijn en wat moeten we koesteren

In Teylingen zijn veel zaken waarop de inwoners en de gemeente trots kunnen zijn als we het hebben over actieve cultuurparticipatie.

In de bijeenkomst met diverse instellingen voor actieve cultuurparticipatie kwam naar voren dat men trots is op het hebben van een cultureel centrum zoals 't Onderdak. Ook vindt men dat er een grote zelfredzaamheid is bij de culturele instellingen, dat er een grote interesse en belangstelling is voor de culturele activiteiten en dat er veel vrijwilligers zijn. Verenigingen zijn over het algemeen goed vindbaar op internet.

Er zijn veel diverse lokale activiteiten per dorpskern met een eigen identiteit en vaak ook met een hoogwaardige kwaliteit. Er bestaan in Teylingen hechte en persoonlijke netwerken "ons kent ons". Er is sprake van saamhorigheid en men heeft veel voor elkaar over. In Teylingen is ook voldoende diversiteit te vinden.

Een paar jaar geleden waren er nog niet zoveel bands in Teylingen. Door de organisatie van workshops via de jongerencentra (bouw een band), voldoende podia, bandcoaching, meer oefenruimte en promotie van bands groeit het aantal bands. Uit de vragenlijsten en de discussieavond met culturele instellingen is een aantal beleidsvelden en beleidsthema's naar voren gekomen, die voor verbetering vatbaar zijn. In deze nota worden deze nader uitgewerkt. Het gaat hierbij om samenwerking, verankering, voortbestaan van culturele verenigingen en activiteiten, financieren en faciliteren van het aanbod en doelgroepen.

5.2 Beleidsthema's:

5.2.1 Samenwerking actieve cultuurparticipatie

De gemeente Teylingen vindt samenwerking in het culturele veld van groot belang.

Samenwerking tussen de culturele instellingen en verenigingen onderling brengt veel voordelen met zich mee. Zo kan het aanbod van activiteiten op elkaar worden afgestemd, de culturele instellingen vormen met elkaar één stem, ze versterken elkaar, ideeën en ondersteuning worden uitgewisseld en gezamenlijke activiteiten, zoals cursussen en publiciteit worden gezamenlijk opgepakt. Ook kunnen elkaars faciliteiten, kennis, kunde en vaardigheden worden uitgewisseld. De gemeente wil de komende jaren in gesprek blijven met de culturele instellingen en verenigingen en wil de uitvoering en ontwikkeling van het kunst- en cultuurbeleid scherp houden. Ook vindt de gemeente samenwerking tussen culturele instellingen, scholen en andere Teylingse spelers op het culturele en recreatieve terrein belangrijk.

De gemeente Teylingen streeft ernaar dat er voldoende cultureel aanbod is.

Het gaat daarbij niet alleen om het aantal culturele activiteiten, maar ook om diversiteit in aanbod en niveau (recreatief, middenniveau en prestatieniveau). Ook wil de gemeente voorkomen dat er wachtlijsten ontstaan.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen voor actieve cultuurparticipatie met als doel onderlinge afstemming van aanbod, onderlinge versterking, gezamenlijke aanpak en mogelijkheden voor overleg met de gemeente.

De gemeente vindt het belangrijk dat leden van culturele instellingen en verenigingen deelnemen aan exposities, evenementen, podia, concerten en festivals.

Culturele instellingen vinden een podium tijdens evenementen en kunnen laten zien wat ze in huis hebben. Deelname door culturele instellingen aan dit soort evenementen bevordert bovendien kwaliteitsverbetering, vernieuwing en diversiteit. Ook stimuleert deelname aan evenementen anderen om actief mee te doen en misschien zelfs tot ledenaanwas bij verenigingen.

Daarom is het van belang dat informatie over evenementen, exposities en festivals up to date en goed toegankelijk is voor de culturele verenigingen en instellingen. De gemeente wil dit stimuleren.

De gemeente vindt het van belang dat culturele instellingen, verenigingen en organisatoren van exposities, evenementen, festivals e.d. elkaar kunnen vinden.

Culturele instellingen en organisatoren van evenementen kunnen met elkaar overleggen wat zij voor elkaar kunnen betekenen.

De gemeente stimuleert informatie verstrekking aan culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals en stimuleert overleg met organisatoren van deze evenementen.

Centraal toegankelijke publiciteit is van groot belang voor actieve deelname aan culturele activiteiten en voor ledenwerving.

Zonder publiciteit kent men de mogelijkheden niet.

Goede en centraal toegankelijke publiciteit over het activiteitenaanbod is een must om inwoners van Teylingen te enthousiasmeren om actief mee te doen. Lokale nieuwsbladen zijn niet altijd geïnteresseerd om informatie hierover te plaatsen. Centraal toegankelijke publiciteit is een onderwerp dat gezamenlijk kan worden opgepakt.

De gemeente stimuleert gezamenlijke publiciteit over het aanbod van de culturele instellingen en over exposities, evenementen, festivals, cursussen en workshops op een centraal digitaal punt.

Samenwerking tussen scholen en culturele instellingen is belangrijk in het kader van de brede school ontwikkeling.

O.a. culturele instellingen, scholen en buitenschoolse opvang zijn elkaars partners in het kader van de brede school ontwikkeling. Culturele instellingen vinden het soms moeilijk hieraan vorm te geven. Een bijkomend probleem is dat de activiteiten op school overdag plaatsvinden, terwijl culturele vrijwilligersorganisaties meestal alleen 's avonds beschikbaar zijn.

Het is daarom van belang dat de gemeente als intermediair optreedt om de brede school zowel op scholen als bij de culturele instellingen te introduceren en te stimuleren.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen en scholen in het kader van de brede school ontwikkeling.

Samenwerken met de regio in Holland Rijnland verband biedt meer Teylingse belangenbehartiging en zeggingskracht op het gebied van kunst en cultuur.

Door samenwerking met de regio gemeenten wordt een sterke gesprekspartner gecreëerd voor landelijke, provinciale en regionale organen en instellingen. De provincie Zuid Holland is bijvoorbeeld een belangrijke gesprekspartner. De gemeenten bepalen in het ambtelijk overleg van Holland Rijnland een gezamenlijk standpunt over voorgenomen beleidskwesties. De gemeente Teylingen is een actieve partij in dit overleg.

Samenwerken met de regio in Holland Rijnland verband biedt meer mogelijkheden voor culturele activiteiten in Teylingen.

De gemeente doet in Holland Rijnland verband mee aan de door de provincie gesubsidieerde samenwerkingsprojecten, voorzover die passen binnen het Teylingse gemeentelijk beleid. Daarmee benut Teylingen de financiële voordelen van de subsidieverstrekking van de provincie Zuid-Holland. Door mee te doen aan regionale projecten wordt de ambtelijke inzet van de aangesloten gemeenten efficiënter verdeeld over de projecten en wordt nagestreefd dat de projecten verankeren. Samenwerking biedt daarom meer financiële ruimte, meer efficiëntie en meer regionale verankering.

Teylingen krijgt meer landelijke, provinciale en regionale zeggenschap door samenwerking met de regionale gemeenten in Holland Rijnland verband. Teylingen benut de voordelen van deelname aan regionale culturele projecten voor zover deze in het beleid van de gemeente Teylingen passen.

Maatregelen ten aanzien van samenwerking:

- De gemeente organiseert netwerk bijeenkomsten voor culturele instellingen en verenigingen voor actieve cultuurparticipatie en is hierbij gesprekspartner. Dit netwerk is bedoeld voor onderlinge afstemming van aanbod, onderlinge versterking, uitwisseling van ideeën en gezamenlijk organiseren van activiteiten. Onderwerp van gesprek zijn bijvoorbeeld de publiciteit, de wachtlijsten bij de jeugd muziek theaterinstellingen of de organisatie van een groot muziekspektakel in Teylingen. Ook het stimuleren van een muziekklimaat voor jongeren of het aanbod voor beeldende kunst voor jongeren in Teylingen zijn onderwerpen. De netwerkbijeenkomsten worden tevens gebruikt om in gesprek te komen met de gemeente.
- De gemeente informeert de culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals en brengt de organisatoren van deze evenementen in contact met de culturele instellingen.

- De gemeente stimuleert een gezamenlijk centraal digitaal informatiepunt, dat zorgdraagt voor de publiciteit in Teylingen. Een mogelijkheid hiervoor is het UitPunt bij de bibliotheek Bollenstreek. Een voorwaarde hierbij is dat de kosten gedragen worden door de Bibliotheek Bollenstreek of door sponsors.

5.2.2 Verankering en voortbestaan van de culturele verenigingen

De kunst is om het ledenaantal op peil te houden.

De continuïteit van verenigingen wordt in een aantal gevallen bedreigd. Dat is het geval in Warmond gezien de daar opkomende vergrijzing. Zoals hiervoor al opgemerkt is, kan een wervende werking uitgaan van meer deelname aan exposities, evenementen, festivals en door meer publiciteit over het aanbod van de culturele instellingen. Ook de brede school ontwikkeling heeft uiteindelijk tot doel dat meer jeugd gebruikmaakt van de culturele instellingen. De gemeente denkt met deze eerdergenoemde maatregelen meer inwoners te interesseren voor lidmaatschap van een culturele vereniging of voor actieve deelname.

De gemeente stimuleert meer deelname van culturele instellingen aan exposities, festivals en evenementen, stimuleert meer toegankelijkheid van informatie over het cultureel aanbod in Teylingen aan inwoners van Teylingen (met name aan de doelgroepen) en de brede schoolontwikkeling. Een effect is dat meer leden worden geworven.

De gemeente vindt dat culturele instellingen in eerste instantie in hun eigen financiële middelen moeten voorzien.

Instellingen hebben hun bestaan voor een groot deel te danken aan donateurs. Het bestand van donateurs is aan vergrijzing onderhevig. Werving of verjonging van het donaterusbestand is dus een belangrijk aandachtspunt waarmee culturele instellingen aan de slag moeten.

De gemeente vindt dat de culturele instellingen in eerste instantie zelf alles in het werk moeten stellen om hun financiële situatie gezonder te maken alvorens subsidie aan te vragen bij de gemeente. Een toereikend donateursbestand kan hierbij helpen. De gemeente stimuleert dat culturele instellingen donateurs en sponsors werven.

Eigen barbekeer is gewenst, maar voor sommige culturele instellingen en verenigingen is dit niet altijd mogelijk.

Met een eigen barbekeer kunnen verenigingen inkomsten genereren. Sommige culturele instellingen en verenigingen maken gebruik van een gemeentelijke accommodatie. Een voorbeeld is Het Trefpunt in Warmond.

De gemeente exploiteert zelf het barbekeer of wijst een exploitant aan. Beiden zullen niet geneigd zijn om het barbekeer over te hevelen naar de verenigingen.

De exploitatie van het barbekeer is een inkomstenbron voor de gemeente als verhuurder of voor de exploitant, die daarmee zijn/haar uitgaven, kosten en personeelslasten kan betalen.

De gemeente juicht het toe wanneer culturele instellingen een eigen barbekeer exploiteren. Echter, wanneer de exploitatie in gemeentelijke accommodaties bij de gemeente ligt of bij een andere daartoe aangewezen partij, dan is eigen barbekeer niet mogelijk.

Werving van vrijwilligers voor culturele instellingen is van belang.

Vrijwilligers zijn van levensbelang voor het voortbestaan van verenigingen. Er zijn nu nog wel vrijwilligers, maar dit aantal dreigt terug te lopen. Dat komt niet alleen door het drukke leven dat we leiden, maar ook is het profiel van de huidige vrijwilliger anders dan die van een aantal jaren geleden. De gemeente heeft in 2008 een Servicepunt voor vrijwilligerswerk opgericht (bij Stichting Welzijn Teylingen), die vrijwilligersorganisaties ondersteunt bij hun vrijwilligersbeleid.

De gemeente wil stimuleren dat er voldoende vrijwilligers en leden beschikbaar zijn voor het voortbestaan van de culturele verenigingen.

Maatregelen en aanzien van verankering en voortbestaan van culturele verenigingen:

- De gemeente stimuleert culturele instellingen en verenigingen deel te nemen aan de cursus fondsenwerving en aan de beursvloer om potentiële donateurs te werven. Het servicepunt voor vrijwilligers organiseert cursussen voor fondsenwerving en een twejaarlijkse beursvloer.

- De gemeente stimuleert de bekendheid van het servicepunt vrijwilligerswerk en wijst op de mogelijkheden voor ondersteuning bij werving, behoud en waardering van vrijwilligers en bij deskundigheidsbevordering.
- De gemeente ziet erop toe dat ook vrijwilligers van verenigingen en instellingen uit de kunst- en cultuur sector kans maken op vrijwilligersprijzen.

5.2.3 Financieren en faciliteren van het aanbod voor actieve cultuurparticipatie

De gemeente hanteert vastgestelde beoordelingscriteria voor subsidie.

Vastgestelde beoordelingscriteria bieden de gemeente een houvast om te beoordelen of zij wel of geen subsidie moet verstrekken en bieden de gemeente ook een richtlijn bij de bepaling van de hoogte van subsidiebedragen.

In de subsidieverordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Teylingen staat beschreven hoe de subsidie wordt bepaald ten aanzien van kunst en cultuur (artikel 25 kunst en cultuur). Deze bepaling wordt aangevuld met de in deze nota voorgestelde beoordelingscriteria en hun volgorde van belangrijkheid.

Cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie hebben hoge prioriteit bij subsidiering vanuit Maatschappelijke Ontwikkeling.

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de keuzenota uitgesproken dat cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie een belangrijke basis vormen voor de kunst en cultuur in Teylingen. Subsidieaanvragen voor passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond Kunst- en cultuurdorp zonder een link naar cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie hebben bij de beoordeling een lage prioriteit.

Doelgroepen jeugd en ouderen hebben prioriteit bij subsidiering vanuit Maatschappelijke Ondersteuning.

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de keuzenota keuze gemaakt voor de doelgroepen jeugd en ouderen.

De gemeente wil bewerkstelligen dat jeugd meer leert over kunst en cultuur en dat zij samen met de andere inwoners van Teylingen actief meedoet aan kunst en cultuuractiviteiten.

Ook vindt de gemeente actieve cultuurparticipatie bij ouderen belangrijk. Ouderen komen door actief mee te doen aan culturele activiteiten meer in contact met andere inwoners van Teylingen.

De gemeente kent structurele en incidentele subsidie toe bij culturele activiteiten, die passen binnen het beleid van de gemeente en bij de daarin opgenomen doelgroepen. Een belangrijke basis voor het kunst en cultuurbeleid zijn cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. Deze strategieën hebben een hoge prioriteit bij subsidiering. Wanneer deze strategieën bovendien een link hebben naar cultureel erfgoed, passieve cultuurparticipatie en Warmond kunst en cultuurdorp, dan heeft dit een gunstig gevolg voor de subsidiering. Doelgroepen jeugd tot 23 jaar en ouderen boven de 65 jaar hebben prioriteit bij subsidiering.

De gemeente hanteert de volgende beoordelingscriteria en hun onderlinge volgorde van belangrijkheid voor de toe- of afwijzing van structurele en incidentele subsidie en voor de bepaling van de hoogte van subsidiebedragen.

De activiteiten dragen bij aan en/of zorgen voor:

- 1. cultuureducatie**
- 2. actieve cultuurparticipatie**
- 3. deelname door jongeren**
- 4. deelname door ouderen**
- 5. meer culturele diversiteit**

Tenslotte, hebben de activiteiten verbinding met:

- 6. passieve cultuurparticipatie**
- 7. het cultureel erfgoed**
- 8. Warmond kunst en cultuurdorp**

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de volgende Teylingse culturele instellingen en verenigingen in eerste instantie in aanmerking kunnen komen voor subsidie:

Projectsubsidie

- **Scholen, voor projecten (cultuurparticipatie) voortkomende uit het netwerk cultuureducatie en het uit het ambtenarenoverleg Holland Rijnland. Een voorwaarde is dat de scholen zelf geen financiële middelen hebben om (gedeeltelijk) mee te financieren. Projecten op scholen passen binnen het beleid van de gemeente met betrekking tot cultuureducatie.**
- **Overige projecten cultuurparticipatie voortkomende uit het ambtenarenoverleg Holland Rijnland. Deze projecten zijn gericht op actieve cultuurparticipatie**

Meerjarige subsidie

- **Instrumentele verenigingen, die bijdragen aan muzikale vorming met name voor jeugdleden. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking met speciale aandacht voor jeugd.**
- **Verenigingen en instellingen, die bijdragen aan beeldende vorming. Deze zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking.**
- **Verenigingen en instellingen op het gebied van Jeugdmuziektheater en jeugdcoren. Deze zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie, met name op jeugd.**
- **Toneelverenigingen en verenigingen op het gebied van dansante vorming. Deze zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie.**
- **Theaterprogrammering. De theaters hebben betrekking op passieve cultuurparticipatie en hebben daarom geen prioriteit. De gemeente is zich ervan bewust dat de theaters niet passen binnen de doelstelling van het kunst en cultuurbeleid. Gezien het feit dat ze wel passen bij andere gemeentelijke doelen, wil de gemeente beide theaters op de gebruikelijke wijze financieren (zie hoofdstuk 6).**

Waarderingsubsidie

- **Oudheidkundige instellingen. Deze instellingen dragen bij aan cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie op het gebied van cultureel erfgoed en volkscultuur.**

Incidentele subsidie

- **Kunst- en cultuurprojecten anders dan bij projectsubsidie genoemd, met name gericht op jongeren of ouderen**
- **Ondersteuning bij het stimuleren van jeugd bands.**

De gemeente Teylingen wil transparantie met betrekking tot (financiële) ondersteuning voor culturele instellingen en activiteiten.

Subsidieverlening moet transparant en evenwichtig verdeeld zijn. Het moet voor Teylingse verenigingen duidelijk en aannemelijk zijn waarom subsidie al dan niet wordt verleend en wat bepalend is voor de hoogte van het subsidiebedrag. Ook moet duidelijk zijn uit welk budget de subsidie wordt bekostigd.

De gemeente streeft ernaar om bij afwijzing van een verzoek, eerst vooroverleg te hebben met de betrokken culturele instelling of vereniging over haar voorgenomen besluit.

Wanneer de gemeente besluit om niet mee te werken aan een initiatief van een instelling of vereniging, dan heeft de gemeente daar haar redenen voor. Het is een taak van de gemeente om goed te beargumenteren waarom zij niet positief is over een voorstel.

De gemeente zal duidelijkheid geven op basis van welke criteria subsidies al dan niet worden toegekend. Ook wordt de hoogte van het subsidiebedrag toegelicht en het budget waaruit de subsidie wordt bekostigd. Bij een negatief besluit overlegt de gemeente met de culturele instelling over de reden van afwijzing.

Er is nog geen uniformiteit en transparantie in het huurbeleid van de gemeente ten aanzien van de door haar beschikbaar gestelde ruimtes.

In de voormalige gemeenten was er sprake van een verschillend huurbeleid. Verenigingen werden of via subsidie of via een sociaal aanvaardbare huur tegemoet gekomen in de huurlasten. Niet

alleen is een (vaak onterecht ervaren) verschil in huurprijs ontstaan. Ook vindt men dat er geen transparantie is.

De gemeente streeft naar uniformiteit van de huurprijzen van gemeentelijke voorzieningen en naar een transparant huurbeleid

In de praktijk ontbreken geschikte en betaalbare locaties voor culturele instellingen

De meeste van de ondervraagde instellingen zijn van mening dat er onvoldoende geschikte en betaalbare ruimtes in Teylingen zijn voor muziek, podiumkunsten en voor beeldende kunst. Opvallende knelpunten worden in de voorzieningennota genoemd. De gemeente vindt het van belang dat culturele activiteiten die passen binnen haar kunst- en cultuurbeleid voortgang hebben en dat hiervoor voldoende geschikte en betaalbare locaties beschikbaar zijn. Ook vindt de gemeente dit van belang voor de ontwikkeling van het verenigingsleven (sociale cohesie). De gemeente is daarbij echter van mening dat een belangrijke verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van deze voorzieningen bij de instellingen en verenigingen zelf ligt. Echter, wanneer deze niet in staat zijn om voor een adequate locatie te zorgen, springt de gemeente in. De rol die zij daarbij speelt (financierend, faciliterend of stimulerend) is afhankelijk van de situatie.

De gemeente vindt het een belangrijke verantwoordelijkheid van de culturele instellingen en verenigingen om zorg te dragen voor voldoende geschikte en betaalbare locaties voor hun activiteiten. Echter, wanneer deze hierin niet in staat zijn, springt de gemeente bij. De aard van de ondersteuning is financierend, faciliterend of stimulerend, afhankelijk van de situatie en passend binnen het beleid van de gemeente⁴.

Deelname aan regionale cultuur projecten geeft financiële mogelijkheden en past binnen het beleid van de gemeente Teylingen.

Zoals eerder bij cultuureducatie is genoemd, spelen de regionale projecten een belangrijke rol. De projecten zijn met name gericht op actieve cultuurparticipatie. De projecten worden voor tweederde gefinancierd door de provincie Zuid Holland en voor eenderde door de gemeenten. De projecten worden aangejaagd door de cultureel netwerker. De gemeente Teylingen juicht deelname aan deze projecten toe.

De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van deelname aan de projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt.

Maatregelen ten aanzien van financieren en faciliteren:

- Ten aanzien van de transparantie in het huurbeleid van de gemeente voor de door haar beschikbaar gestelde ruimtes staat in de Voorzieningennota 2009-2015 dat de tarieven van de accommodaties binnen Teylingen moeten worden geharmoniseerd. Daarbij wordt de WOZ-waarde van de voorziening het uitgangspunt. De gemeente streeft er naar om binnen 2 jaar (2011) de huurcontracten aangepast te hebben. De gemeente zal hierbij zorgen voor betaalbare huurprijzen voor culturele instellingen met activiteiten die passen binnen het gemeentelijk beleid.
- Bekeken wordt welke kansen de brede schoolontwikkeling in Warmond met zich meebrengt voor de ruimteproblematiek van St. Matthias.
- De gemeente erkent het huisvestingsprobleem van St. Cecilia. De kansen zijn niet benut bij de realisatie van Herenstaete. De gemeente Teylingen levert geen financiële bijdrage aan de inzet op een eigen gebouw. De gemeente is van mening dat oplossing nu gezocht moet worden in het benutten van de grote zaal van @hok en de aula van de KTS. De gemeente speelt hierbij een bemiddelende rol.
- De gemeente onderzoekt mogelijkheden voor huisvesting van Adest Musica. Adest Musica is op zoek naar een alternatieve ruimte. Samen met de gemeente worden de mogelijkheden onderzocht of deze vereniging terecht kan in de Milieustraat aan de Menneweg naast de A44. Ook wordt onderzoek gedaan naar een financiële constructie.
- De gemeente overlegt met de Julianakerk over verdergaande investeringen. De gemeente verplicht de instellingen en verenigingen van de Julianakerk nu en in de toekomst niet om elders te gaan huren, maar gaat wel in gesprek met het bestuur van de Julianakerk over de verdergaande investeringen in het kader van het bestemmingsbeleid. Harmonievereniging Cresendo is ondergebracht in de Julianakerk.

⁴ Gemeente Teylingen, Voorzieningennota 2009-2015, blz. 15-17

- De gemeente wijst Theater Touché op de mogelijkheden voor repetities en uitvoeringen in theater Het Trefpunt. Touché is nu gesitueerd in het Imperiumtheater in Leiden. De muziektheaterschool voor jongeren van 14 tot 20 jaar mist een theater voor een betaalbare huurprijs in Teylingen. Het gaat daarbij om een theater met een platte vloer en een oplopende tribune. In de grote zaal van Het Trefpunt bestaat de mogelijkheid met bestaande voorzieningen een theater met een oplopende tribune te realiseren.
- De Volksuniversiteit blijft verspreid over diverse locaties. De gemeente onderzoekt huisvesting in 't Onderdak. De Volksuniversiteit vindt nog steeds dat ook na de oplevering van Herenstaete in Voorhout de situatie onoverzichtelijk en versnipperd blijft (zie ook de zogenaamde carrousel⁵). Een voordeel is dat er een balie is gerealiseerd in Herenstaete, waardoor de Volksuniversiteit één gezicht naar buiten uitstraalt. De gemeente onderzoekt of de Volksuniversiteit na het eventuele vertrek van Adest Musica in 't Onderdak gehuisvest kan worden.
- De gemeenteraad beslist separaat over eventuele financiële gevolgen van de oplossing van huisvestingsproblemen bij culturele instellingen.

5.2.4 Doelgroepen voor actieve cultuurparticipatie

De gemeente richt zich met betrekking tot actieve cultuurparticipatie op alle inwoners van Teylingen. Daarbij wordt met name aandacht besteed aan jongeren tot en met 23 jaar⁶.

Culturele instellingen, scholen en jongeren moeten geïnformeerd worden over de mogelijkheden van de maatschappelijke stage.

De gemeente vindt dat culturele instellingen bij uitstek aantrekkelijke plaatsen zijn voor jongeren om hun maatschappelijke stage te vervullen.

Over de inzet van de maatschappelijke stage zijn de instellingen het nog niet eens. Het blijkt dat de meeste instellingen vaak niet weten op welke wijze zij de maatschappelijke stage vorm moeten geven. Dat is jammer want de maatschappelijke stage geeft jongeren de gelegenheid kennis te maken met culturele instellingen en hun aanbod. Dit vergroot de kans dat zij lid worden van een vereniging of dat zij meedoen met de activiteiten.

De gemeente stimuleert de maatschappelijke stage voor jongeren bij culturele instellingen.

Muziekontwikkeling bij jongeren leidt tot actieve cultuurparticipatie door jongeren

Muziek maakt het leven een stukje aangenamer en feestelijker. Muziek leer je en maak je samen anderen bij muziekverenigingen, muziektheaterscholen, muziekopleidingen of in een band. Het samen muziek maken leidt tot sociale cohesie onder jongeren en hun publiek voor nu en voor de toekomst.

De gemeente stimuleert muziekontwikkeling bij jongeren.

De gemeente richt zich met betrekking tot actieve cultuurparticipatie op alle inwoners van Teylingen. Met name is aandacht voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen vanaf 65 jaar⁷.

Het betrekken van ouderen in het verenigingsleven biedt veel mogelijkheden in het kader van de sociale cohesie.

Culturele instellingen en verenigingen spelen een goede rol bij eenzaamheidsbestrijding bij ouderen. Leden van de verenigingen zijn van alle leeftijden. Bovendien bezoeken oud leden nog geregeld hun vereniging en houden ze de contacten warm na de repetities aan de bar. Verenigingen willen graag mogelijkheden hebben om het verenigingsleven meer vorm te geven, ook voor ouderen.

Het betrekken van oudere vrijwilligers biedt veel mogelijkheden in het kader van het voortbestaan van de vereniging en de sociale cohesie

Het vinden van vrijwilligers is voor verenigingen vaak moeilijk. De meeste instellingen vinden dat zij meer gebruik kunnen maken van oudere vrijwilligers. Dat gebeurt ook al voor een deel. Ondersteuning bij de administratie is welkom, koffie inschenken, reparaties aan uniformen en

⁵ Gemeente Teylingen, voorzieningennota 2009-2015

⁶ Gemeente Teylingen, Keuzenota Teylingen, dromen van kunst en cultuur, blz. 4

^{4 en 7} Gemeente Teylingen, Keuzenota Teylingen, dromen van kunst en cultuur, blz. 4

decor, ontwerpen van kleding en decor. Het mes snijdt aan twee kanten; de verenigingen worden geholpen terwijl ouderen actief worden betrokken bij het verenigingsleven

Het organiseren van culturele activiteiten door culturele instellingen voor ouderen stimuleert actieve cultuurparticipatie en sociale cohesie bij ouderen.

De activiteiten zijn op deze doelgroep afgestemd en men ontmoet leeftijdsgenoten.

De gemeente stimuleert het betrekken van ouderen bij het verenigingsleven als lid of als vrijwilliger. Ook stimuleert de gemeente ouderen deel te nemen aan culturele activiteiten.

Maatregelen ten aanzien van de doelgroepen

- De gemeente brengt het servicepunt vrijwilligers (stagemakelaar) en de culturele instellingen bijeen om elkaar te informeren over de mogelijkheden van de maatschappelijke stage voor jongeren.
- De gemeente wil zuinig zijn op de Teylingse bandjes en overlegt met de jongerencentra over ondersteuning ten aanzien van talentontwikkeling, podia, technische aspecten, bandcoaching, oefenruimte en promotie van bands.
- De gemeente stimuleert culturele instellingen minimaal één maal per jaar een activiteit te organiseren voor de doelgroep ouderen. Dit kan een afzonderlijke activiteit zijn, maar dit kan ook plaatsvinden in overleg met de Stichting Welzijn Teylingen. Deze activiteiten vinden eventueel plaats tijdens het jaarlijkse "zomers palet". Dit is een regionaal project waarbij gedurende de zomermaanden activiteiten georganiseerd worden voor ouderen.
- Muziekverenigingen zijn bereid om koffieconcerten te geven voor senioren. Instellingen voor podiumkunsten zijn daartoe ook bereid, maar een voorstelling moet dan wel passen bij de doelgroep.
- Het servicepunt vrijwilligers wijst ouderen op vacatures bij culturele instellingen en verenigingen.

5.3 Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013

Het maatschappelijk effect van bovengenoemde kaders en maatregelen is dat deze uiteindelijk leiden tot meer actieve inwoners.

Het doel is dat in 2013 een meer gevarieerd cultureel aanbod van activiteiten is dan in 2009.

De resultaten daarbij zijn:

- het aantal culturele projecten waaraan de gemeente subsidie verleent in 2013 is tenminste gelijk is aan het aantal in 2009.
- Het aantal deelnemers aan de regionale cultuurprojecten in 2013 is tenminste gelijk is aan het aantal deelnemers in 2009.
- De jeugd tussen 6 en 19 jaar doet in 2013 meer mee aan culturele activiteiten van het jeugd en jongerenwerk dan in 2009. Het aantal geregistreerde deelnemers van het open jeugd- en jongerenwerk stijgt vanaf 2009 tot en met 2013 ieder jaar met 5%.
- Er zijn in 2013 meer inwoners lid van verenigingen in Teylingen dan in 2009. Het gemiddeld aantal leden van de door de gemeente gefaciliteerde verenigingen neemt vanaf 2010 t/m 2013 toe met 5%.⁸

⁸ Programmabegroting, programma 3

5.4 Samenvatting hoofdstuk 5 en financiële consequenties actieve cultuurparticipatie

Samenvatting actieve cultuurparticipatie:

In Teylingen zijn veel zaken waarop de inwoners en de gemeente trots kunnen zijn als we het hebben over actieve cultuurparticipatie. In de resultaten van de vragenlijst onder de culturele instellingen en verenigingen en in een discussieavond met een aantal afgevaardigden kwam nog een aantal verbeterpunten en wensen naar voren. Deze zijn verwerkt in de beleidsnota en op basis hiervan zijn kaders gesteld en voorstellen voor maatregelen gedaan.

In de samenvatting worden slechts de maatregelen genoemd, waarvoor financiële middelen geraamd moeten worden. De overige maatregelen zijn terug te vinden in de nota.

Kaders en maatregelen ten aanzien van actieve cultuurparticipatie

- samenwerking

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen voor actieve cultuurparticipatie met als doel onderlinge afstemming van aanbod, onderlinge versterking, gezamenlijke aanpak en mogelijkheden voor overleg met de gemeente.

De gemeente stimuleert informatie verstrekking aan culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals en stimuleert overleg met organisatoren van deze evenementen. De gemeente beoogt hiermee dat culturele instellingen en verenigingen een bijdrage leveren aan evenementen en/of dat zij hier een podium kunnen vinden.

De gemeente stimuleert gezamenlijke publiciteit over het aanbod van de culturele instellingen en over exposities, evenementen, festivals, cursussen en workshops op een centraal digitaal punt.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen culturele instellingen en scholen in het kader van de brede school ontwikkeling.

Teylingen krijgt meer landelijke, provinciale en regionale zeggenschap door samenwerking met de regionale gemeenten in Holland Rijnland verband en benut de voordelen van deelname aan regionale culturele projecten voor zover deze in het beleid van de gemeente Teylingen passen.

Maatregelen voor samenwerking, waarvoor financiële middelen nodig zijn

- De gemeente organiseert netwerkbijeenkomsten voor culturele instellingen en verenigingen voor actieve cultuurparticipatie. Dit netwerk is bedoeld voor onderlinge afstemming van aanbod, onderlinge versterking, uitwisseling van ideeën en gezamenlijk organiseren van activiteiten. De netwerkbijeenkomsten worden tevens gebruikt om in gesprek te komen met de gemeente.
- De gemeente informeert de culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals en brengt de organisatoren van deze evenementen in contact met de culturele instellingen.
- De gemeente stimuleert een gezamenlijk centraal digitaal informatiepunt, dat zorgdraagt voor de publiciteit in Teylingen. Een mogelijkheid hiervoor is het UitPunt bij de bibliotheek Bollenstreek. Een voorwaarde hierbij is dat de kosten gedragen worden door de bibliotheek Bollenstreek of door sponsors.
- De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van deelname aan de projecten Cultuurparticipatie, waarvoor Holland Rijnland bij de provincie Zuid Holland subsidie aanvraagt

- verankering en voortbestaan van de culturele verenigingen

De gemeente stimuleert meer deelname van culturele instellingen aan exposities, festivals en evenementen, stimuleert meer toegankelijkheid van informatie over het cultureel aanbod in Teylingen aan inwoners van Teylingen (met name aan de doelgroepen) en de brede schoolontwikkeling. Een effect is dat meer leden worden geworven.

Vervolg samenvatting actieve cultuurparticipatie

De gemeente vindt dat de culturele instellingen in eerste instantie zelf alles in het werk moeten stellen om hun financiële situatie gezonder te maken alvorens subsidie aan te vragen bij de gemeente. Een toereikend donateursbestand kan hierbij helpen.

De gemeente stimuleert dat culturele instellingen donateurs en sponsors werven.

De gemeente juicht het toe wanneer culturele instellingen een eigen barbekeer exploiteren. Echter, wanneer de exploitatie in gemeentelijke accommodaties bij de gemeente ligt of bij een andere daartoe aangewezen partij, dan is eigen barbekeer niet mogelijk.

De gemeente wil stimuleren dat er voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn voor het voortbestaan van culturele verenigingen

- financieren en faciliteren van het aanbod voor actieve cultuurparticipatie

De gemeente kent structurele en incidentele subsidie toe bij culturele activiteiten, die passen binnen het beleid van de gemeente en bij de daarin opgenomen doelgroepen.

Een belangrijke basis voor het kunst en cultuurbeleid zijn cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. Deze strategieën hebben een hoge prioriteit bij subsidiering. Wanneer deze strategieën bovendien een link hebben met cultureel erfgoed, passieve cultuurparticipatie en Warmond kunst en cultuurdorp, dan heeft dit een gunstig gevolg voor de subsidiering. Doelgroepen jeugd tot 23 jaar en ouderen boven de 65 jaar hebben prioriteit bij subsidiering.

De gemeente hanteert de volgende beoordelingscriteria en hun onderlinge volgorde van belangrijkheid voor de toe- of afwijzing van structurele en incidentele subsidie en voor de bepaling van de hoogte van subsidiebedragen.

De activiteiten dragen bij aan en/of zorgen voor:

1. cultuureducatie
2. actieve cultuurparticipatie
3. deelname door jongeren
4. deelname door ouderen
5. meer culturele diversiteit

Tenslotte, hebben de activiteiten verbinding met:

6. passieve cultuurparticipatie
7. het cultureel erfgoed
8. Warmond kunst en cultuurdorp

De gemeente zal duidelijkheid geven op basis van welke criteria subsidies al dan niet worden toegekend. Ook wordt de hoogte van het subsidiebedrag toegelicht en het budget waaruit de subsidie wordt bekostigd (kunst- en cultuur, leefbaarheid, recreatie en toerisme). Bij een negatief besluit overlegt de gemeente met de culturele instelling over de reden van afwijzing.

De gemeente streeft naar uniformiteit van de huurprijzen van gemeentelijke voorzieningen en naar een transparant huurbeleid

De gemeente vindt het een belangrijke verantwoordelijkheid van de culturele instellingen en verenigingen om zorg te dragen voor voldoende geschikte en betaalbare locaties voor hun activiteiten. Echter, wanneer deze hierin niet in staat zijn, springt de gemeente bij. De aard van de ondersteuning is financierend, faciliterend of stimulerend, afhankelijk van de situatie en passend binnen het beleid van de gemeente.

Vervolg samenvatting actieve cultuurparticipatie

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de volgende Teylingse culturele instellingen en verenigingen in eerste instantie in aanmerking kunnen komen voor subsidie:

Projectsubsidie

- Scholen, voor projecten (cultuurparticipatie) voortkomende uit het netwerk cultuureducatie en het uit het ambtenarenoverleg Holland Rijnland. Een voorwaarde is dat de scholen zelf geen financiële middelen hebben om (gedeeltelijk) mee te financieren. Projecten op scholen passen binnen het beleid van de gemeente met betrekking tot cultuureducatie.
- Overige projecten cultuurparticipatie voortkomende uit het ambtenarenoverleg Holland Rijnland. Deze projecten zijn gericht op actieve cultuurparticipatie

Meerjarige subsidie

- Instrumentele verenigingen, die bijdragen aan muzikale vorming met name voor jeugdleden. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking met speciale aandacht voor jeugd.
- Verenigingen en instellingen, die bijdragen aan beeldende vorming. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie bij de gehele bevolking.
- Verenigingen en instellingen op het gebied van jeugdmuziektheater en jeugdzangkoren. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie, met name op jeugd.
- Toneelverenigingen en verenigingen op het gebied van dansante vorming. Deze verenigingen zijn gericht op actieve cultuurparticipatie en -educatie.
- Theaterprogrammering. Deze instellingen passen in eerste instantie niet binnen de doelstelling van het kunst- en cultuurbeleid, maar passen wel onder andere gemeentelijke doelen.

Waarderingsubsidie

- Oudheidkundige instellingen. Deze instellingen dragen bij aan cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie op het gebied van cultureel erfgoed en volkscultuur.

Incidentele subsidie

- Kunst- en cultuurprojecten anders dan bij projectsubsidie genoemd, met name gericht op jongeren of ouderen
- Ondersteuning bij het stimuleren van jeugd bands.

Maatregelen voor financieren en faciliteren actieve cultuurparticipatie, waarvoor financiële middelen nodig zijn

- De gemeente heeft aandacht voor de huisvestingsproblemen van St. Matthias, St. Cecilia, Adest Musica. Cresendo, Theater Touché en de Volksuniversiteit.
- De gemeenteraad beslist separaat over eventuele financiële gevolgen voor de oplossing van huisvestingsproblemen bij culturele instellingen.

- doelgroepen actieve cultuurparticipatie

De gemeente stimuleert de maatschappelijke stage voor jongeren bij culturele instellingen. De gemeente stimuleert muziekontwikkeling bij jongeren.

De gemeente stimuleert het betrekken van ouderen bij het verenigingsleven als lid of als vrijwilliger.

Ook stimuleert de gemeente ouderen deel te nemen aan culturele activiteiten.

Maatregelen ten aanzien van de doelgroepen actieve cultuurparticipatie, waarvoor financiële middelen nodig zijn

- De gemeente wil zuinig zijn op de Teylingse bandjes en overlegt met de jongerencentra over ondersteuning ten aanzien van talentontwikkeling, podia, technische aspecten, bandcoaching, oefenruimte en promotie van bands.

Financiële consequenties maatregelen actieve cultuurparticipatie	2010	2011	2012
Stimuleren van een netwerk voor culturele instellingen en verenigingen voor actieve cultuurparticipatie	€ 2000	€ 2000	€ 2000
Stimuleren informatie uitwisseling aan culturele instellingen over exposities, evenementen en festivals	€ 200	€ 200	€ 200
Stimuleren samenwerking tussen culturele instellingen en verenigingen en de organisatoren van exposities, evenementen, festivals e.d.	€ 200	€ 200	€ 200
Teylingen doet mee aan regionale culturele projecten actieve cultuurparticipatie:		€ 9.043	€ 9.043
Verhalen verteld	€ 3.876		
Jongeren Subculturen	€ 1.667		
Regionale talentontwikkeling voor jongeren	€ 1.000		
Zomeractiviteiten voor ouderen	€ 2.500		
Provincie legt tweederde bij			
Subsidie welzijnsbeleid	€ 131.808	€ 131.808	€ 131.808
Incidentele subsidies	€ 5.591	€ 5.591	€ 5.591
Stimuleren en ondersteunen van Teylingse jeugd bands	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Totaal kosten actieve cultuurparticipatie	€ 149.842	€ 149.842	€ 149.842

Het volgende hoofdstuk behandelt de vraag welke voornemens de gemeente Teylingen heeft met passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp.

6 Passieve cultuurparticipatie, Cultureel erfgoed en Warmond kunst en cultuurdorp

6.1 Inleiding

Cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie vormen de basis voor het kunst- en cultuurbeleid van de gemeente Teylingen.

Passieve cultuurparticipatie geeft de mogelijkheid om te kunnen genieten van professionele kunst. Hierbij staat dus het genieten van het werk van anderen centraal.

Aandacht voor het cultureel erfgoed houdt in aandacht voor de ontwikkeling en mooi houden van monumenten, landgoederen, archeologie, molens en religieus erfgoed. Ook houdt dit in aandacht voor de volkscultuur, zoals verhalen uit het verleden, gewoonten en tradities.

Bij Warmond kunst- en cultuurdorp ligt de focus op één kern, te weten Warmond. Deze kern heeft veel te bieden op het gebied van kunst en cultuur.

Deze drie strategieën zijn in eerste instantie niet de speerpunten, waarvoor de gemeenteraad heeft gekozen. De gemeenteraad ziet deze strategieën als een natuurlijk vervolg of verlengstuk op de basis. Het is vanzelfsprekend dat de strategieën niet los van elkaar gezien kunnen worden.

Passieve kunstbeleving gaat bijvoorbeeld vaak vooraf aan actieve kunstbeleving. Om iets moois te kunnen maken, moet je ook zien, luisteren en beoordelen. De gemeente stimuleert dat passieve cultuurparticipatie, het cultureel erfgoed en Warmond kunst en cultuurdorp een rol spelen bij cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

6.2 Beleidsthema's

6.2.1 Passieve cultuurparticipatie versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie

Professionals en hun werk stimuleren de amateurkunstenaars om mooie kunst te maken.

Het zien en horen van werken van professionals brengt amateurkunstenaars en inwoners op ideeën. Bovendien kunnen amateurkunstenaars leren van professionals.

De gemeente wil stimuleren dat professionals worden ingeschakeld bij cultuureducatie op scholen.

Professionals waarborgen kwaliteit bij cultuureducatie. Zij hebben hiervoor tenslotte een beroepsopleiding gevolgd. Professionals kunnen bijvoorbeeld worden ingeschakeld om niet-professionals te begeleiden bij het opzetten van leerprojecten.

De gemeente stimuleert samenwerking tussen professionals en professionele instellingen, scholen en instellingen en verenigingen op het gebied van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

De gemeente moet zorgdragen voor de kunstwerken die in haar bezit zijn.

De gemeente heeft kunst in haar bezit. De meeste kunstwerken van de gemeente, zijn inmiddels getaxeerd en op een taxatielijst geplaatst. De verzekering vereist dat eenmaal per drie jaar een taxatie plaatsvindt in verband met de fluctuatie van de kunstwaarde.

Het is de taak van de gemeente om een plan op te stellen voor dit kunstbezit. Wanneer de gemeente niets doet ten opzichte van haar kunstbezit, raken kunstwerken verloren en daarbij ook gemeenschapsgeld. De inhoud van dit plan kan variëren van verkopen, schenken, zelf behouden, ten toonstellen tot en met het organiseren van een (betaalde) kunstuitleen.

De gemeente heeft op diverse plaatsen in de buitenruimte kunstwerken.

Het is de taak van de gemeente om de kunst in buitenruimten te inventariseren, te taxeren en te onderhouden.

Zonder een goed onderhoudsplan zullen de kunstwerken verloederen, een onaangenaam aanzien geven en in waarde verminderen.

De gemeente heeft beleid over de kunstwerken die in haar bezit zijn. Het gaat daarbij zowel om kunst in de binnen- als om kunst in de buitenruimte.

Theaterbezoek valt niet onder de door de gemeenteraad uitgekozen strategieën.

Theaterbezoek valt onder passieve cultuurparticipatie.

Bij theaterbezoek doet men niet zelf actief mee, maar kijkt en luistert men naar de theatervoorstelling. Dit is niet wat de gemeente met haar kunst- en cultuurbeleid in eerste instantie nastreeft. De gemeente vindt echter wel dat theaterbezoek leidt tot bewustwording en tot culturele ontwikkeling. Theatervoorstellingen brengen stof tot nadenken voor de inwoners van Teylingen en bevordert creativiteit.

De theaters hebben aantrekkingskracht op eigen inwoners en bezoekers van buiten Teylingen.

Door de aanwezigheid van de theaters 't Onderdak en Het Trefpunt is Teylingen een leukere en aantrekkelijke gemeente.

In de twee theaters in Sassenheim en in Warmond kan men cabaret, muziek-, toneel, familie- en jeugdvoorstellingen bijwonen tegen betaalbare prijzen.

Theater Het Trefpunt past binnen de strategie van Warmond kunst- en cultuurdorp.

Theatervoorstellingen passen binnen de kunst en cultuur. Theater Het Trefpunt bevindt zich in Warmond en trekt met haar voorstellingen bezoekers naar deze kern. Warmond kunst- en cultuurdorp is op deze wijze een verlengstuk op de basis van het kunst- en cultuurbeleid.

De theaters zorgen voor sociale cohesie in Teylingen

Rondom de theaters vindt veel bedrijvigheid plaats, waarbij inwoners van Teylingen betrokken zijn. Beide theaters worden met veel enthousiasme gerund door een grote groep vrijwilligers afkomstig uit de drie kernen.

Niet meer bekostigen van de theaters betekent het opheffen van een belangrijke culturele voorziening.

De theaters worden (ondanks een terugloop) jaarlijks door veel theaterbezoekers bezocht. Wanneer de gemeente deze theaters niet meer (mee)bekostigt, wordt deze voorziening te duur. Dit is bedreigend voor het voortbestaan van de theaters.

Wanneer deze culturele voorziening in Teylingen eenmaal is verdwenen, dan is het moeilijk om dit weer ongedaan te maken.

De gemeente is zich ervan bewust dat de theaters niet passen binnen de doelstelling van het kunst en cultuurbeleid. Gezien het feit dat ze wel passen bij andere gemeentelijke doelen, wil de gemeente beide theaters in de komende beleidsperiode op de gebruikelijke wijze ondersteunen en financieren.

Theater Het Trefpunt wordt gerund door enthousiaste en geschikte vrijwilligers.

De vrijwilligers zijn goed gemotiveerd, goed georganiseerd en zijn goed ontwikkeld op hun taakgebied. Er is inmiddels een vrijwilligersorganisatie ontstaan, waarbij de taken verdeeld zijn over daarvoor gespecialiseerde groepjes vrijwilligers.

Vrijwilligers moeten financiële bevoegdheid en verantwoordelijkheid hebben.

De vrijwilligers moeten de ruimte hebben om de theaterprogrammering geheel zelfstandig uit te voeren.

Wanneer de vrijwilligers de vrijheid hebben om theatervoorstellen in te kopen, publiciteit te verzorgen en de gehele organisatie te regelen, dan hoort hierbij ook de daartoe behorende financiële verantwoordelijkheid.

De gemeente wil zich steeds verder distantiëren van de uitvoering van de theaterprogrammering.

De uitvoering van de theaterprogrammering is geen taak van de gemeente, maar is een taak van een uitvoerende instelling. Theater Het Trefpunt is nog steeds een gemeentelijk theater. De gemeente wil de theaterprogrammering bij de vrijwilligers onderbrengen in een losse organisatie.

De gemeente ziet de theaterprogrammering van Het Trefpunt los van de exploitatie van Het Trefpunt.

De exploitatie van Het Trefpunt betreft het beheren en exploiteren van het gebouw.

De theaterprogrammering betreft slechts het zorgdragen voor de theatervoorstellingen.

De gemeente ziet hierin twee verschillende taken.

De gemeente wil verder gaan met het op afstand zetten van de theaterprogrammering van theater Het Trefpunt. Dit ziet zij los van de exploitatie van Het Trefpunt.

De theaterprogrammering wordt versterkt door samenwerking.

Er is al veel samenwerking tussen de vrijwilligers van beide theaters met name op het gebied van de programmering. De gemeente hoopt op een verdergaande samenwerking. Dit zorgt voor een divers aanbod van theater en zorgt ervoor dat de theaters elkaar versterken.

De middelen van de theaters kunnen gezamenlijk worden ingezet.

Wanneer de theaters meer samenwerken, bijvoorbeeld op het gebied van kaartverkoop, publiciteit, uitwisseling van kennis, kunde en vaardigheden, dan zorgt dit voor een efficiënte inzet van de middelen.

De gemeente wil stimuleren dat er een verdergaande samenwerking is tussen de theaters in Sassenheim en Warmond.

Maatregelen ten aanzien van passieve cultuurparticipatie

- Bij subsidiëren van projecten op het gebied van cultuureducatie wil de gemeente dat hierbij minimaal één professional betrokken is.
- De gemeente maakt beleid voor haar kunstbezit.
- De gemeente inventariseert de kunst die in haar bezit is en draagt zorg voor het updaten van de taxatielijst.
- De gemeente draagt zorg voor de inventarisatie en het onderhoud van de kunstwerken in de buitenruimte.
- De gemeente stimuleert de verdere verzelfstandiging van de theaterprogrammering van Het Trefpunt en geeft de financiële bevoegdheden over aan het bestuur van de vrijwilligersorganisatie.

6.2.2 Cultureel erfgoed versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie

Cultureel erfgoed in Teylingen vormt een mooi decor voor cultuureducatie en cultuurparticipatie.

Teylingen is met haar historische gebouwen, religieus erfgoed, archeologie en molens één groot kunstwerk, gemaakt door mensenhanden. Daar is eeuwen over gedaan. Door gebruik te maken van dit kunstwerk wordt een extra dimensie toegevoegd aan evenementen, uitvoeringen, tentoonstellingen, muziekspektakels, festivals e.d.. Hierdoor worden deze extra aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers van buiten Teylingen.

Volkscultuur versterkt de eigen identiteit en trots op de eigen gemeente.

Bij volkscultuur wordt het dagelijkse leven van vroeger en nu duidelijk gemaakt. Bij volkscultuur horen alledaagse dingen, gewoonten en gebruiken, tradities en rituelen, normen en waarden, roots en identiteit. Het is belangrijk om de volkscultuur levend te houden, zodat de identiteit van de samenleving zichtbaar is en blijft. Al deze zaken verbinden de inwoners van Teylingen met elkaar.

De gemeente wil stimuleren dat het cultureel erfgoed en volkscultuur in Teylingen zoveel mogelijk wordt betrokken in cultuureducatie en in actieve cultuurparticipatie.

Maatregelen ten aanzien van cultureel erfgoed

- De gemeente beoordeelt subsidieaanvragen voor activiteiten ten aanzien van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie mede op het gebruik van het cultureel erfgoed.
- De gemeente financiert projecten cultuureducatie gericht op cultureel erfgoed en volkscultuur, voor zover scholen dit niet zelf kunnen bekostigen.

6.2.3 Warmond kunst en cultuurdorp versus cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie

Wanneer Warmond gebruikt wordt als podium voor actieve cultuurparticipatie, dan draagt dat bij aan Warmond kunst-, en cultuurdorp.

Warmond is een plaats voor kunstenaars en heeft uitstraling met de Dorpsstraat, de dammetjes en het pleintje bij de pomp. De gemeente wil gebruikmaken van deze uitstraling voor culturele evenementen en exposities.

De gemeente simuleert dat Warmond gebruikt wordt als podium bij culturele activiteiten.

Maatregelen ten aanzien van Warmond kunst- en cultuurdorp

- De gemeente stimuleert en financiert actieve cultuurparticipatie in Teylingen door de organisatie van een Kunstweek in Warmond, waaraan inwoners van Teylingen mee kunnen doen.
- De gemeente zet de organisatie van de kunstweek op afstand en gaat op zoek naar een organisatiecommissie, die dit geheel van haar overneemt.
- De organisatiecommissie van de kunstweek ontvangt subsidie om deze week te organiseren.
- Het telt bij de beoordeling van de subsidieaanvraag mee of activiteiten in Warmond worden georganiseerd.

6.3 Maatschappelijke effecten en monitoren programmabegroting 2009-2013

Het maatschappelijk effect van bovengenoemde kaders en maatregelen is dat deze uiteindelijk leiden tot meer actieve inwoners.

Het doel is dat in 2013 passieve cultuurparticipatie, het cultureel erfgoed en Warmond kunst en cultuurdorp een toenemende rol spelen bij cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

De resultaten daarbij zijn:

- Een plan van de gemeente hoe om te gaan met eigen kunstbezit.
- In 2013 zijn meer deelnemers en bezoekers van culturele activiteiten in Teylingen dan in 2009. Het aantal bezoekers van theatervoorstellingen in Teylingen neemt vanaf 2009 tot 2013 toe met gemiddeld 5% per jaar. Deze informatie wordt gegeven door de vrijwilligers van 't Onderdak en door Het Trefpunt.
- Gesubsidieerde projecten op scholen hebben een link met cultureel erfgoed en volkscultuur
- Eenmaal per jaar wordt Warmond gedurende één week gepromoot als kunst- en cultuurdorp tijdens de kunstweek

6.4 Samenvatting hoofdstuk 6 en financiële consequenties passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp

Samenvatting

Passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp zijn in eerste instantie niet de speerpunten, waarvoor de gemeenteraad heeft gekozen. De gemeenteraad ziet deze strategieën als een natuurlijk vervolg of verlengstuk op de basis. Het is vanzelfsprekend dat de strategieën niet los van elkaar gezien kunnen worden. Passieve kunstbeleving gaat bijvoorbeeld vaak vooraf aan actieve kunstbeleving. Om iets moois te kunnen maken, moet je ook zien, luisteren en beoordelen. De gemeente stimuleert dat passieve cultuurparticipatie, het cultureel erfgoed en Warmond kunst en cultuurdorp een rol spelen bij cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. In de samenvatting worden slechts de maatregelen genoemd, waarvoor financiële middelen geraamd moet worden. De overige maatregelen zijn terug te vinden in de nota.

Kaders Passieve cultuurparticipatie

De gemeente stimuleert samenwerking tussen professionals en professionele instellingen, scholen en instellingen en verenigingen op het gebied van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

De gemeente heeft beleid over de kunstwerken die in haar bezit zijn. Het gaat daarbij zowel om kunst in de binnen- als om kunst in de buitenruimte.

De gemeente is zich ervan bewust dat de theaters niet passen binnen de doelstelling van het kunst en cultuurbeleid. Gezien het feit dat ze wel passen bij andere gemeentelijke doelen, wil de gemeente beide theaters in de komende beleidsperiode op de gebruikelijke wijze ondersteunen en financieren.

De gemeente wil verder gaan met het op afstand zetten van de theaterprogrammering van theater Het Trefpunt. Dit ziet zij los van de theaterprogrammering.

De gemeente wil stimuleren dat er een verdergaande samenwerking is tussen de theaters in Sassenheim en in Warmond.

Kader cultureel erfgoed

De gemeente wil stimuleren dat het cultureel erfgoed in Teylingen zoveel mogelijk wordt betrokken in cultuureducatie en in actieve cultuurparticipatie.

Kader Warmond kunst en cultuurdorp

De gemeente simuleert dat Warmond gebruikt wordt als podium bij culturele activiteiten.

Maatregel ten aanzien van de theaters

- Theater Het Trefpunt ontvangt financiële middelen voor de theaterprogrammering.

Maatregel ten aanzien van Warmond kunst- en cultuurdorp

- Een op te richten organisatiecommissie ontvangt subsidie om de kunstweek te organiseren.

Financiële consequenties maatregelen passieve cultuurparticipatie, cultureel erfgoed en Warmond kunst- en cultuurdorp	2010	2011	2012
Theaterprogrammering Het Trefpunt	€ 35.842	€ 35.842	€ 35.842
Kunstweek Warmond Exclusief bijdrage € 5.000 van Recreatie en Toerisme	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Totale kosten	€ 50.842	€ 50.842	€ 50.842

7 Financiën en beslispunten

7.1 Inleiding

In de begroting 2009-2012 zijn de onderstaande bedragen opgenomen voor kunst- en cultuur. Uitgaande van het hanteren van de nullijn worden voor de komende jaren onderstaande bedragen beschikbaar gesteld voor kunst en cultuur. Bij de vaststelling van de begrotingen voor de komende jaren worden budgetten definitief vastgesteld.

7.2 Beschikbare middelen

Tabel beschikbare financiële middelen	2009	2010	2011	2012
Beschikbaar voor versterken kunst- en cultuuruitingen.	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Warmond profileren als kunstdorp /kunstweek	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Welzijnsprogramma Subsidies	€ 129.933	€ 131.808	€ 131.808	€ 131.808
Theaterprogramma Het Trefpunt	€ 35.842	€ 35.842	€ 35.842	€ 35.842
Totaal beschikbaar	€ 210.775	€ 212.650	€ 212.650	€ 212.650

7.3 Benodigde financiële middelen

In onderstaande tabel staan de geschatte bedragen weergegeven voor de maatregelen, die voortvloeien uit deze beleidsnota.

Regionale projecten

De begroting voor de regionale projecten fonds cultuurparticipatie zijn geschat, omdat niet altijd op voorhand te zeggen is aan welke projecten Teylingen deelneemt. Ook is niet van te voren in te schatten voor welke projecten de provincie Zuid-Holland subsidie zal verlenen. De provincie heeft verankering in haar programma opgenomen. Sommige projecten lopen daardoor meerdere jaren door.

Erfgoedspoor voor het basisonderwijs

De kosten voor het erfgoedspoor voor basisscholen is een vierjarig project. De kosten lopen dus een jaar door na de beleidsperiode, t.w. in 2013.

Incidentele subsidies

Voor het versterken van kunst- en cultuuruitingen is een bedrag geraamd van € 30.000. Van dit bedrag worden de regionale projecten cultuurparticipatie, het erfgoedspoor voor basisscholen en de maatregelen uit deze beleidsnota betaald.

Het geraamde bedrag voor de incidentele subsidies bestaat uit het resterende bedrag.

Maatregelen uit deze beleidsnota

Dit zijn de kosten die voortvloeien uit de maatregelen uit deze beleidsnota, waarvoor financiële middelen geraamd zijn.

Warmond profileren als kunstdorp/Kunstweek

Het budget voor Warmond profileren als kunstdorp wordt gebruikt voor de organisatie van een kunstweek in Warmond. De kunstweek wordt voor € 5.000 medegefinancierd door Recreatie en Toerisme. Hiermee komt het totale budget voor de kunstweek op € 20.000.

Welzijnsprogramma Teylingen

De nullijn wordt gehanteerd.

Theaterprogramma Het Trefpunt
De nullijn wordt gehanteerd.

Tabel benodigde financiële middelen	2010	2011	2012
Beschikbaar voor versterken kunst- en cultuuruitingen, waarvan het volgende wordt betaald zie*	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
<i>*Regionale Projecten cultuureducatie basisonderwijs: - Jacoba van Beieren Provincie legt tweederde bij</i>	€ 3.666	€ 3.666	€ 3.666
<i>*Regionale Projecten cultuureducatie voortgezet onderwijs: - LeerlijnTradities - Bemused Provincie legt tweederde bij</i>	€ 3.000 € 1.300	€ 4.300	€ 4.300
<i>*Regionale Projecten actieve cultuuparticipatie -Verhalen verteld -Jongeren Subculturen -Regionale talentontwikkeling voor jongeren -Zomeractiviteiten voor ouderen</i>	€ 3.876 € 1.667 € 1.000 € 2.500	€ 9.042	€ 9.042
<i>*Erfgoedspoor voor basisscholen</i>	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
<i>*Maatregelen uit deze beleidsnota, waarvoor financiën gevraagd wordt: - netwerk voor culturele instellingen en verenigingen - stimuleren deelname aan exposities, evenementen en festivals - stimuleren en ondersteunen Teylingse jongeren bandjes</i>	€ 3.400	€ 3.400	€ 3.400
<i>*Resterend bedrag voor incidentele subsidies</i>	€ 5.591	€ 5.591	€ 5.591
Warmond profileren als kunstdorp /kunstweek (Daarnaast wordt € 5.000 gefinancierd door Recreatie en Toerisme)	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Welzijnsprogramma Subsidies	€ 131.808	€ 131.808	€ 131.808
Theaterprogramma Het Trefpunt	€ 35.842	€ 35.842	€ 35.842
Totale kosten	€ 212.650	€ 212.650	€ 212.650

7.4 Beslispunten

In deze nota zijn aanbevelingen gedaan ten aanzien van kaders en maatregelen, die de gemeente stelt. Op basis hiervan neemt de gemeente in de beleidsperiode 2010-2012 haar beslissingen.

De gemeenteraad beslist:

- in te stemmen met de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid uitgaande van de voorgestelde kaders en de voorgestelde maatregelen uit te voeren.

Bijlage I:

Pyramide van Teylingen

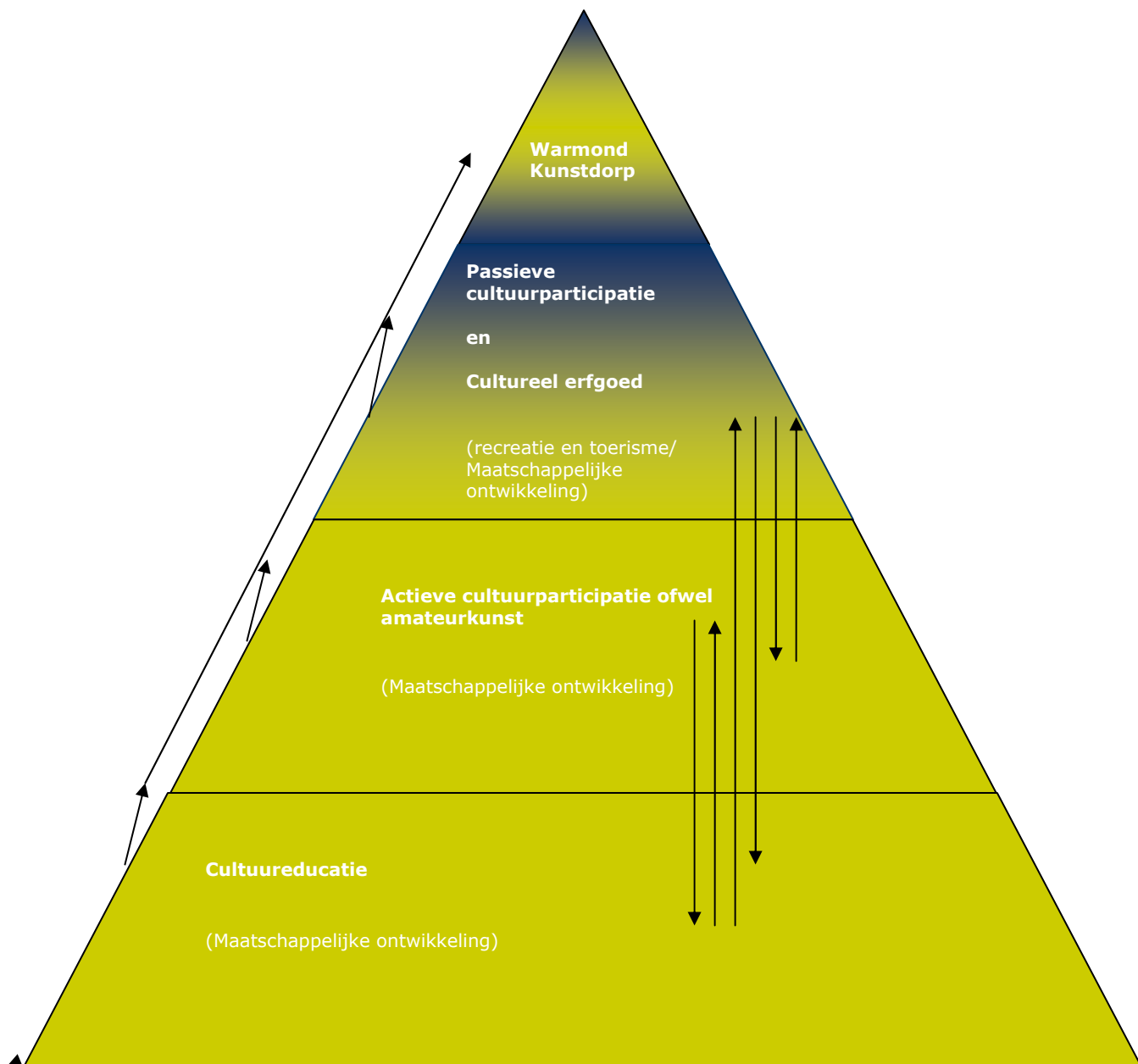
Wisselwerking tussen de strategieën, kunst, cultuur, recreatie en toerisme.

Cultuureducatie stimuleert actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst en andersom. Deze twee strategieën stimuleren vervolgens dat inwoners van Teylingen oog hebben voor passieve kunst- en cultuurbeleving en dat zij hiervan kunnen genieten. Ook wordt hiermee gestimuleerd dat zij zich bewust worden van de waarde en de schoonheid van het cultureel erfgoed en van de volkscultuur.

Passieve cultuurparticipatie stimuleert ook weer actieve cultuurparticipatie en brengt amateurkunst op een hoger niveau. Passieve cultuurparticipatie kan ook de behoefte wekken aan educatie over kunst en/of cultureel erfgoed. Het één kan eigenlijk niet zonder het ander.

Cultuureducatie en actieve participatie kunnen uiteindelijk ook ingezet worden op plaatsen binnen Teylingen, waar veel kansen liggen op het gebied van kunst en cultuur (bijvoorbeeld bij evenementen). Warmond heeft veel kunst, cultuur, erfgoed en evenementen en biedt bij uitstek veel mogelijkheden voor kunst- en cultuurontwikkeling. Uit onderstaande pyramide blijkt dat de vijf verschillende strategieën in de keuzenota kunst- en cultuur met elkaar samenhangen en wisselwerking met elkaar hebben. Zo blijkt ook dat de beleidsterreinen **kunst- en cultuur** en **recreatie- en toerisme** sterk met elkaar verweven zijn.

Op de volgende bladzijde vindt u het model.

Bijlage II

Subsidies Culturele Instellingen 2009/2010		
	2009	2010
Stichting 't Onderdak	€ 64.000	€ 64.000
Muziekvereniging St. Cecillia	€ 4.900	€ 4.400
Muziekvereiging Crescendo	€ 12.800	€ 12.500
Muziek- en toneelvereniging St. Matthias	€ 5.800	€ 5.600
Brassband Warmond	€ 1.650	€ 825
Koor Cantabile	€ 546	€ 273
Voorhouts Kamerkoor	€ 228	€ 0
Jeugdmuziektheater de Speelkring	€ 18.300	€ 13.000
Theatergroep Touché	€ 0	€ 1.300
Musical groep Up2Stage	€ 1.000	€ 2.800
Volksuniversiteit	€ 13.800	€ 20.800
Vereniging Oude Raadhuis	€ 2.800	€ 2.800
Historische Kring Voorhout	€ 500	€ 500
Stichting Oud Sassenheim	€ 500	€ 500
Historisch Genootschap Warmelda	€ 500	€ 500
Kunstmenu	€ 600	€ 0
	€ 129.933	€ 131.808